

16/06/2025

Demokratizuojame muziejus: svarstomoji demokratija atminties erdvėse

Ieva Česnulaitytė
Julija Česnulaitytė

*Democratising museums: deliberative
democracy in memory spaces*

*Democratic Innovations:
Deliberative Democracy and
Citizens' Assemblies*

**Demokratijos inovacijos:
svarstomoji demokratija ir
piliečių asamblėjos**

Globalus demokratijos nuosmukis

Global democratic backsliding

Autokratijos stiprėjimas:

Autocratisation

Demokratijos lygio pasaulyje vidurkis 2024 metais prilygo 1985 metams (V-Dem 2025).

Populizmas:

Populism

Paminamos demokratinės normos ir institucijos, siekiant konsoliduoti valdžią.

Mažas pasitikėjimas:

Low trust in government

Vyriausybė – mažiausiai pasitikėjimo sulaukianti institucija (50 %), palyginti su verslu (62 %) ir NVO (59 %).

Nusivylimas:

Disillusionment

Piliečiai jaučiasi neturintys galios.

2004:

49%

2024:

72%

Share of world
populations living in
autocracies

Source: V-Dem 2025

Trys dalyvavimo lygmenys

Pagal EBPO Atviros Vyriausybės rekomendaciją (2017)

Three Levels of Participation

According to the OECD Recommendation on Open Government (2017)

1. Informavimas

1. Information

- Pirminis dalyvavimo lygmuo
- Vienpusis santykis
- Informacijos suteikimas pagal užklausas
- Aktyvi informacijos sklaida

2. Konsultavimasis

2. Consultation

- Pažangesnis lygmuo
- Dvipusis santykis
- Reikalauja suteikti informaciją ir gauti grįžtamąjį ryšį apie sprendimus ir rezultatus

3. Įtraukimas

3. Engagement

- Kai suinteresuotoms šalims, įskaitant piliečius ir NVO, sudaromos galimybės ir suteikiami resursai bendradarbiauti su valdžios institucijomis visose sprendimų priėmimo stadijose

Svarstomoji demokratija

Deliberative Democracy

Pagrindiniai bruožai:

Key features:

1. Pasveriamos esamos galimybės, galimos pasirinkimų pasekmės bei kitų žmonių perspektyvos ir pažiūros tam tikru klausimu (Matthews, 1999).
Weighing options collectively
2. Reikalauja tikslios, tinkamos ir įvairias perspektyvas atspindinčios informacijos.
Inclusive, informed dialogue
3. Siekiama rasti bendrą sutarimą bei priimti bendrą grupės sprendimą. (Carson, 2017; Bone et al., 2006).
Reaching shared agreement

Svarstomoji demokratija yra politinė teorija, teigianti, jog politiniai sprendimai turi kilti iš sąžiningų, pagrįstų, argumentuotų diskusijų tarp piliečių.

Deliberative democracy is a political theory that holds that political decisions should arise from fair, reasoned, and well-argued discussions among citizens.

Svarstomosios ir dalyvaujamosios demokratijos skirtumai

Key differences between deliberative and participatory democracy

	Dalyvių skaičius <i>Number of participants</i>	Dalyvavimo tipas <i>Type of participation</i>	Dalyvių atranka <i>Selection method</i>
Svarstomoji demokratija <i>Deliberative Democracy</i>	Maža, bet reprezentatyvi žmonių grupė <i>Small, representative group</i>	Gilus svarstymas, gerai informuoti dalyviai, kurie siekia bendro susitarimo <i>Deep deliberation, seeking common ground</i>	Demokratinė loterija - atsitiktinė atranka pagal demografinius kriterijus <i>Random selection according to demographic criteria</i>
Dalyvaujamoji demokratija <i>Participatory Democracy</i>	Dideli dalyvių skaičiai, visi, kuriuos liečia sprendžiamas klausimas <i>A lot of people, ideally everyone affected by a decision</i>	Nuomonės iš kuo daugiau piliečių, norinčių dalyvauti <i>Opinions from as many people as possible</i>	Visi norintys gali dalyvauti, dalyvavimas nevaržomas <i>Anyone who wants to participate</i>

Piliečių asamblėja

Citizens' Assembly

Demokratinės loterijos būdu atrinkta gyventojų grupė, kuri svarsto viešosios politikos klausimus ir teikia rekomendacijas.

Ji sudaroma pagal demografinius kriterijus taip, kad atspindėtų visuomenės įvairovę, ir yra suburiama reikšmingam laikotarpiui, per kurį jos nariai mokosi, susipažįsta su informacija bei nuomonėmis ir, padedami moderatoriaus, diskutuoja numatyta tema.

A group of residents selected by democratic lottery to deliberate on public policy issues and provide recommendations.

It is composed based on demographic criteria to reflect the diversity of society and is convened for a meaningful period during which its members learn, become familiar with information and viewpoints, and, with the help of a moderator, deliberate on the given topic.

Source: OECD (2022), Citizen Participation Guidelines

Image credit: Adele Vivet for DemocracyNext

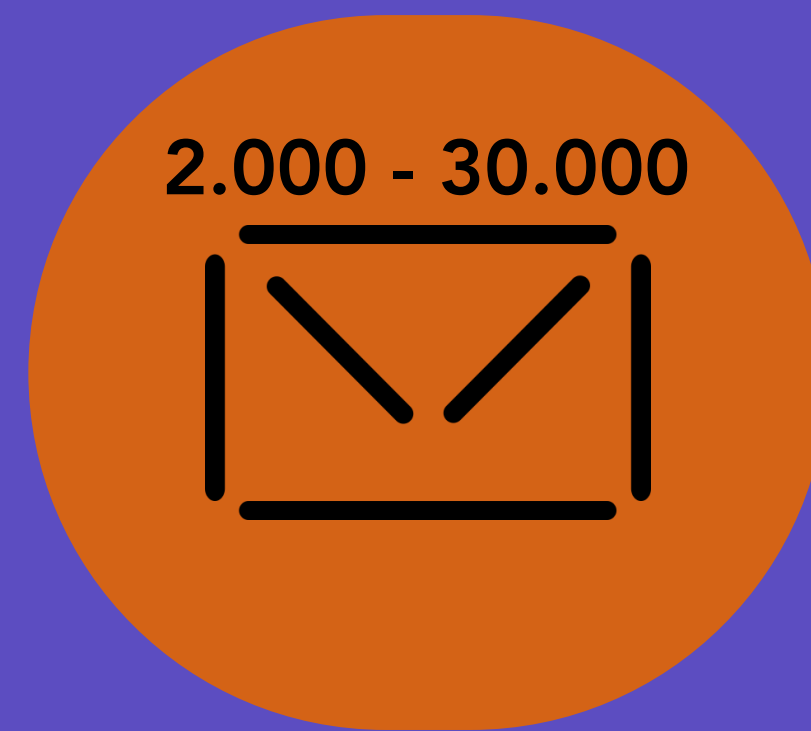

Demokratinė loterija

Sortition (selection by lottery)

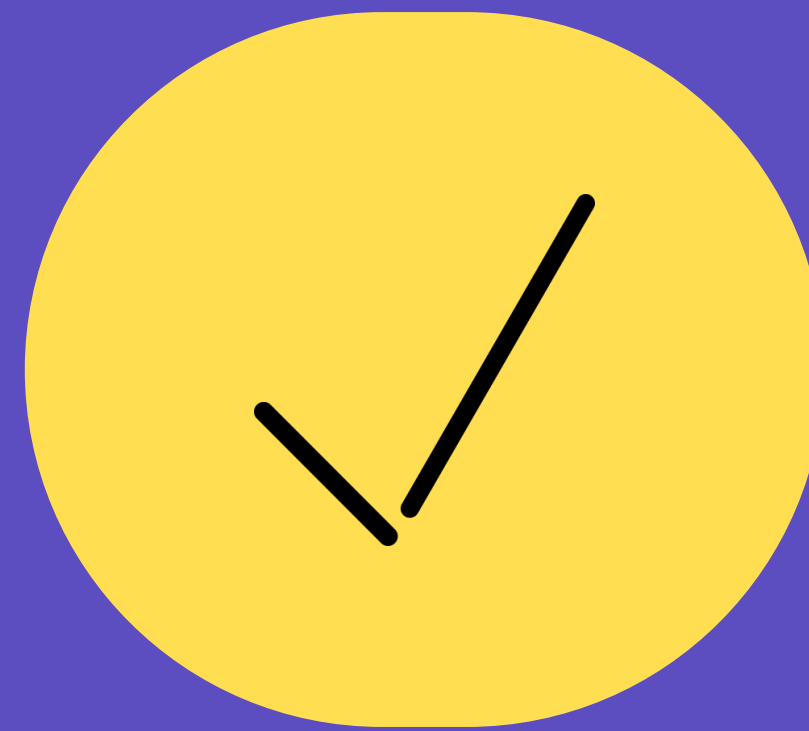
Primas etapas

Stage 1

Kvietimas išsiunčiamas atsitiktinei imčiai. Paštu, telefonu, el. Paštu.

*Invitation sent to a random sample of the population
By Post, Phone, Email...*

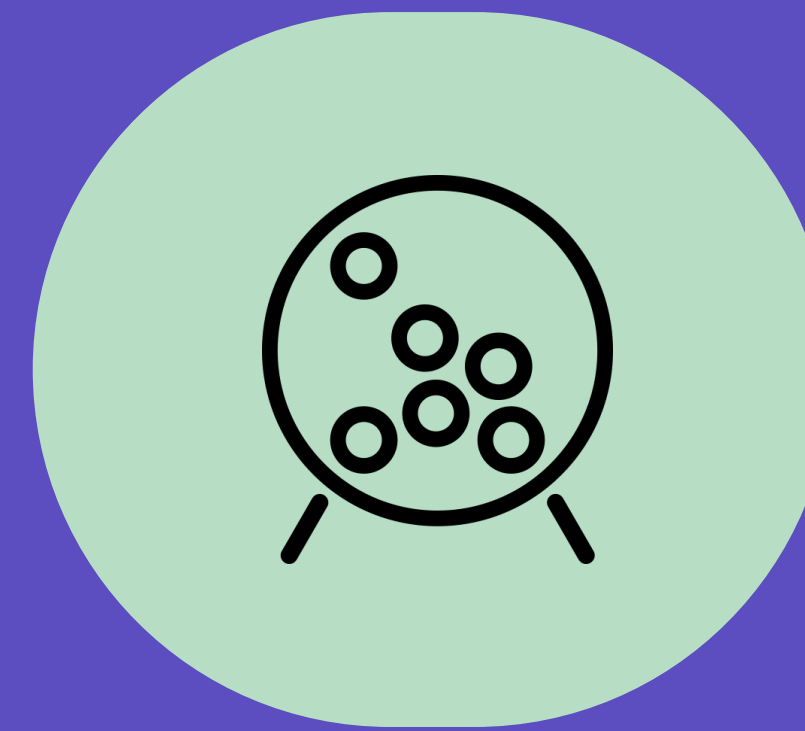

Atsakymai iš piliečių

Recipients can volunteer to opt in to the lottery

Antras etapas

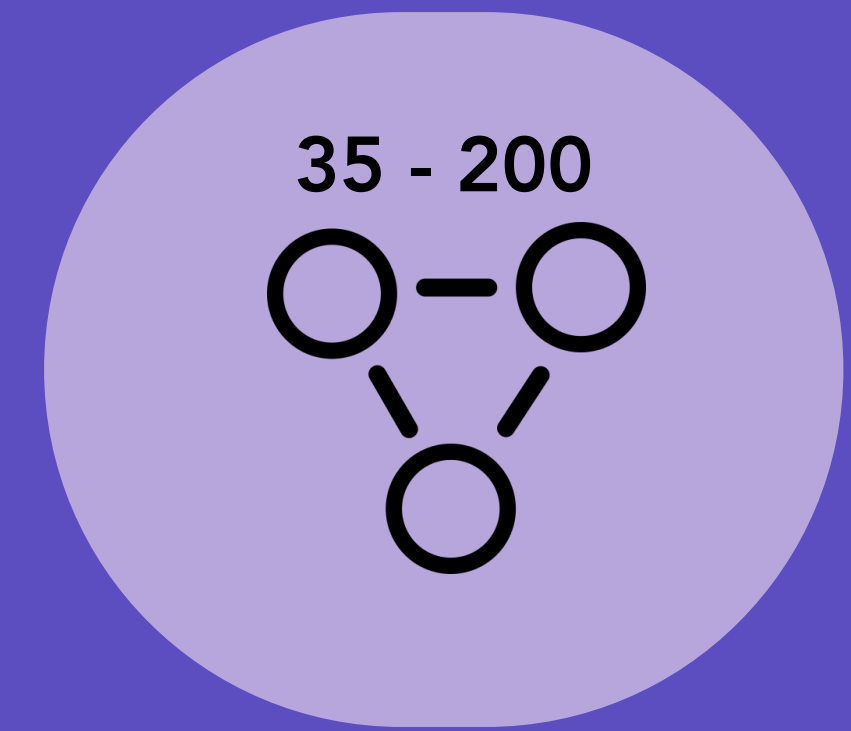
Stage 2

Kvietimas dalyvauti tiems, kurie sutiko

Demografiniai kriterijai: lytis, amžius, lokacija, išsilavinimas

*Second selection by lottery amongst the volunteers.
Stratified based on :
Gender, Age, Location,
Socio-economic criteria...*

Galutinė asamblėjos narių grupė

Plačiai reprezentatyvi visuomenės grupė

Final Group

*Broadly representative of the community concerned
(city, state, country etc.)*

Gyventojų įtraukimo ir svarstomosios demokratijos nauda

Benefits of representativeness and deliberation

1 Kokybiški sprendimai, paremti visuomenės įžvalgomis

Better policy outcomes because deliberation results in public judgements rather than public opinions.

2 Didesnis legitimumas priimti sunkius sprendimus

Greater legitimacy to make hard choices.

3 Didina visuomenės pasitikėjimą institucijomis

Enhance public trust in government and democratic institutions by giving citizens an effective role in public decision making.

4 Parodo pagarbą piliečiams ir suteikia jiems balsą

Signal civic respect and empower citizens.

5 Daro valdymą įtraukesniu

Make governance more inclusive by opening the door to more representative groups of people.

6 Stiprina socialinę sanglaudą ir padeda užtikrinti kelią korupcijai

Strengthen integrity and prevent corruption by ensuring that groups and individuals with money and power cannot have undue influence on a public decision.

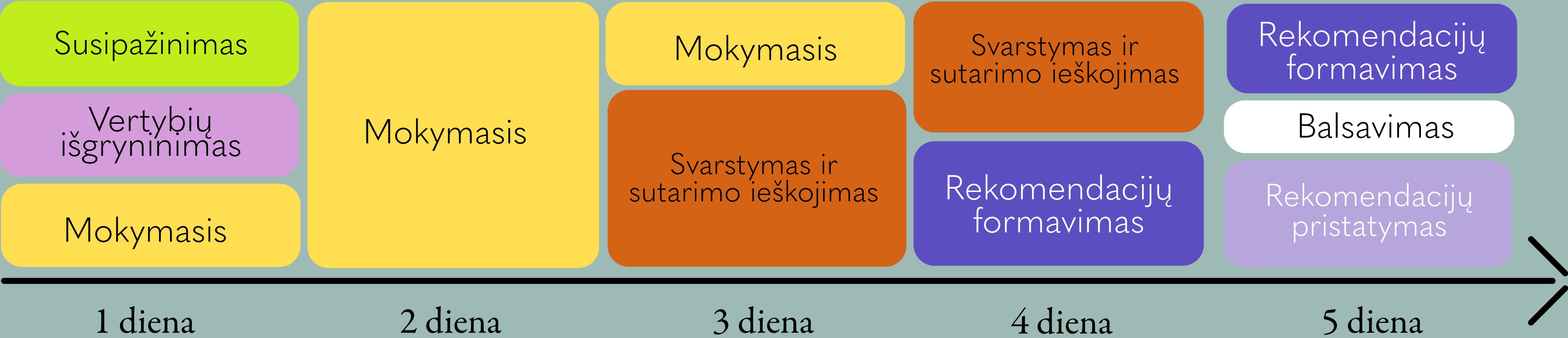
7 Mažina poliarizaciją ir dezinformaciją

Help counteract polarisation and disinformation.

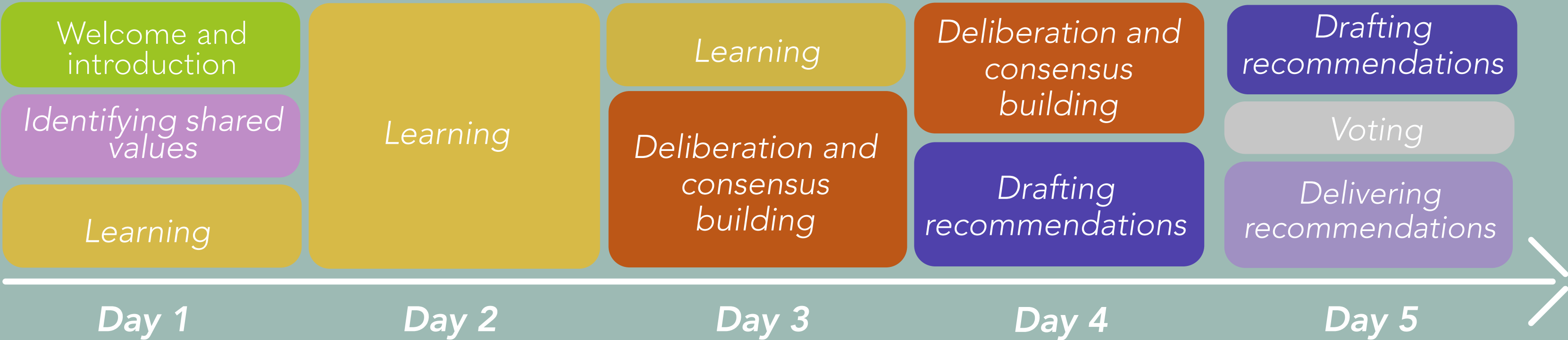
Source: OECD (2020), Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions: Catching the Deliberative Wave

Constructive Democracy
Caring
Collective Empowerment
Responsibility
Worthiness
Inclusivity

Visuomenės įtraukimas ir komunikacija

Input from the broader public

Miestai - priekyje

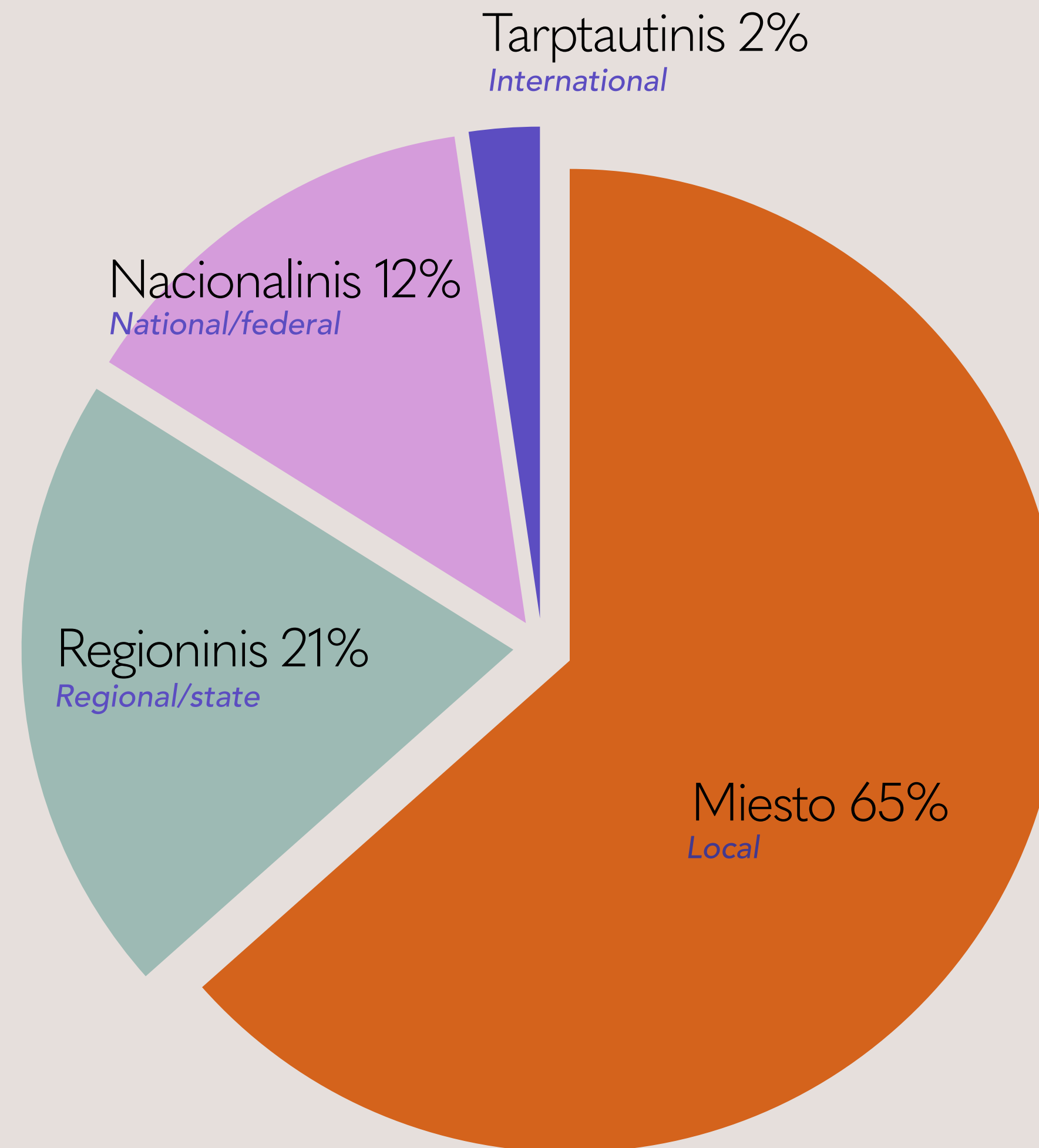
Cities have been leading the way

Svarstomųjų procesų skaičius pagal valdžios lygmenį, 1986–2023 m.

Number of representative deliberative processes per level of government 1986 – 2023

Pastaba: n = 733; Procesai, trukę keletą metų, priskirti pagal jų užbaigimo metus (išskyrus nuolatinį, tęstinį procesus).

Šaltinis: EBPO Svarstomosios demokratijos duomenų bazė (2023).

Svarstomosios demokratijos “banga” Baltijos šalyse, rytų Europoje

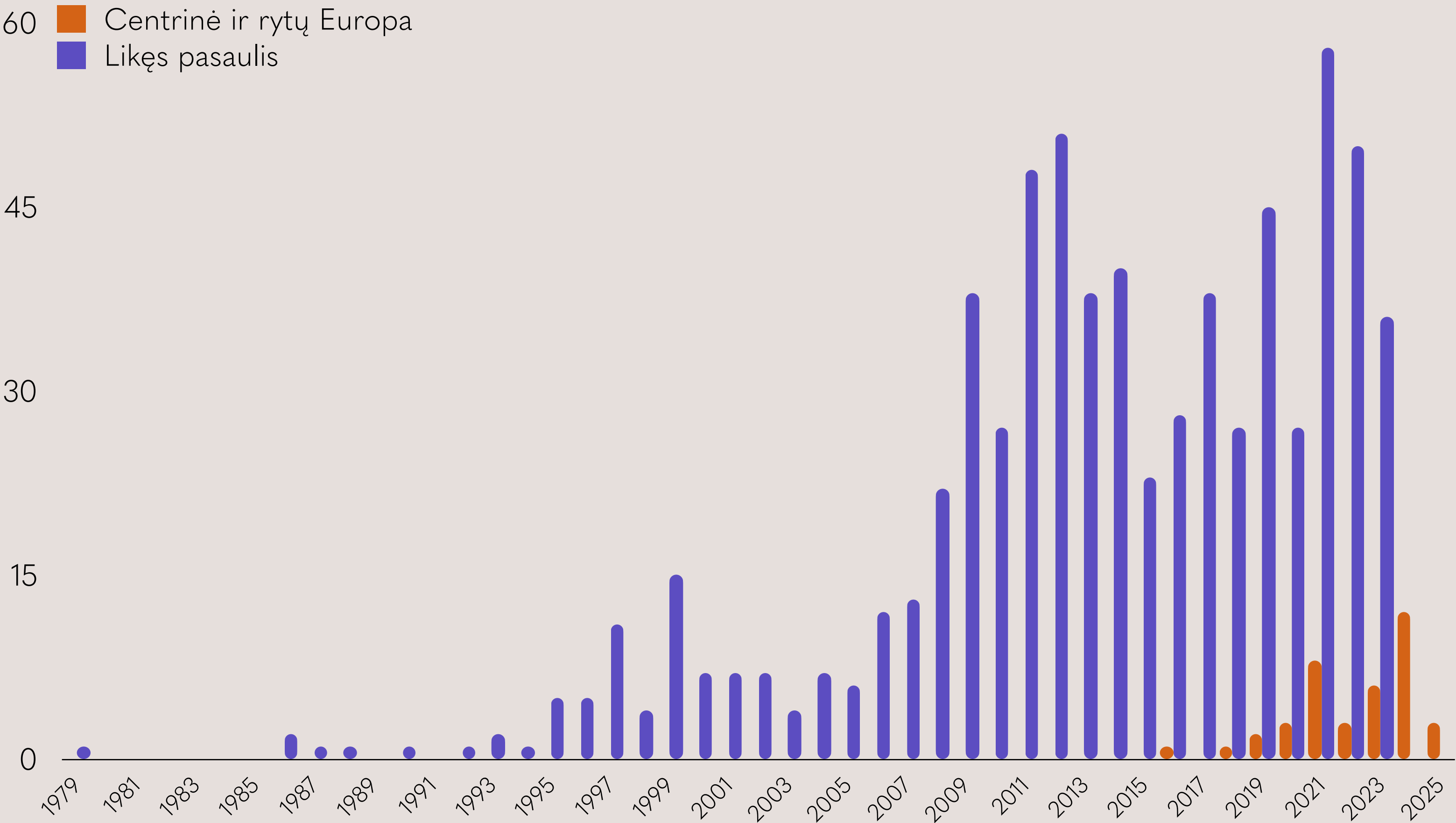
A “deliberative wave” is emerging in Central Eastern Europe and Western Balkans

Svarstomosios demokratijos procesų skaičius per metus, 1979 – 2025
Number of representative deliberative processes per year, 1979 – 2025

Centrinė ir rytų Europa - 39
Likęs pasaulis - 713
CEE&WB - 40
Rest of the world - 713

Pastaba: n = 752; Duomenys apie likusį pasaulį 2024–2025 m. yra neprieinami, o Vidurio ir Rytų Europos bei Vakarų Balkanų regionui – tik preliminarūs.

Šaltinis: EBPO Svarstomosios demokratijos duomenų bazė (2023), papildyta dokumentine analize ir kokybiniais interviu.

Populiariausios temos - klimato kaita, miestų planavimas

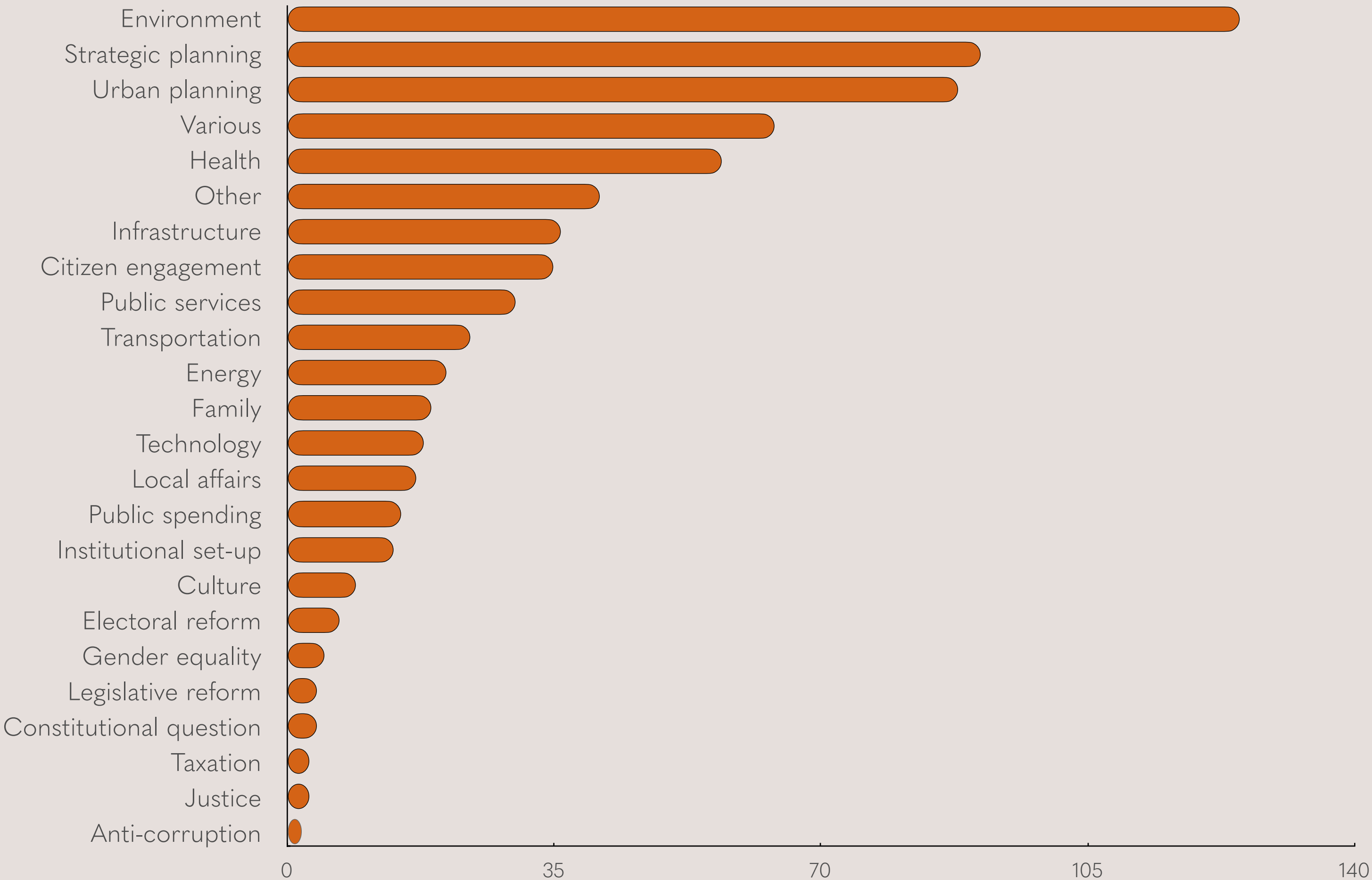
Most Citizens' Assemblies have tackled issues related to urban and strategic planning and environment

Kiek kartų politikos klausimas buvo svarstytas taikant svarstomąjį procesą

Number of times a policy issue has been addressed through a representative deliberative process

Pastaba: n = 733; Procesai, trukę keletą metų, priskirti pagal jų užbaigimo metus (išskyrus nuolatinius, tęstinius procesus).

Šaltinis: EBPO Svarstomosios demokratijos duomenų bazė (2023).

Prancūzijos piliečių asamblėja dėl gyvenimo pabaigos klausimo (2023)

French Citizens' Assembly on End of Life (2023)

185 piliečiai

185 citizens

27 dienos svarstymų

27 days of deliberation

Per 4 mėnesius

Over 4 months

Prancūzijos piliečių asamblėja dėl gyvenimo pabaigos klausimo (2023)

French Citizens' Assembly on End of Life (2023)

- Daugiau nei 60 ekspertų
- 67 rekomendacijos
- 176 puslapių ataskaita
- 92 % sutarimas

- 60+ experts
- 67 recommendations
- 176 page report
- 92% consensus

Piliečiai klausėsi mokslininkų, medicinos specialistų, religinių bendruomenių lyderių, filosofų, pilietinės visuomenės organizacijų

Vilniaus piliečių asamblėja (2025)

Vilnius Citizens' Assembly (2025)

- 50 Vilniaus gyventojų
- 5 dienos (Rugsėjis-Gruodis)
- Judėjimo mieste tema

- 50 residents of Vilnius
- 5 days (September–December)
- Topic: Urban Mobility

Apie Vilniaus piliečių asamblėją
laidoje Homo Cultus

Tarptautinis lygmuo

International/transnational level

Conference
on the **Future**
of **Europe**

Global
Assembly

COP26

GLASGOW 2021

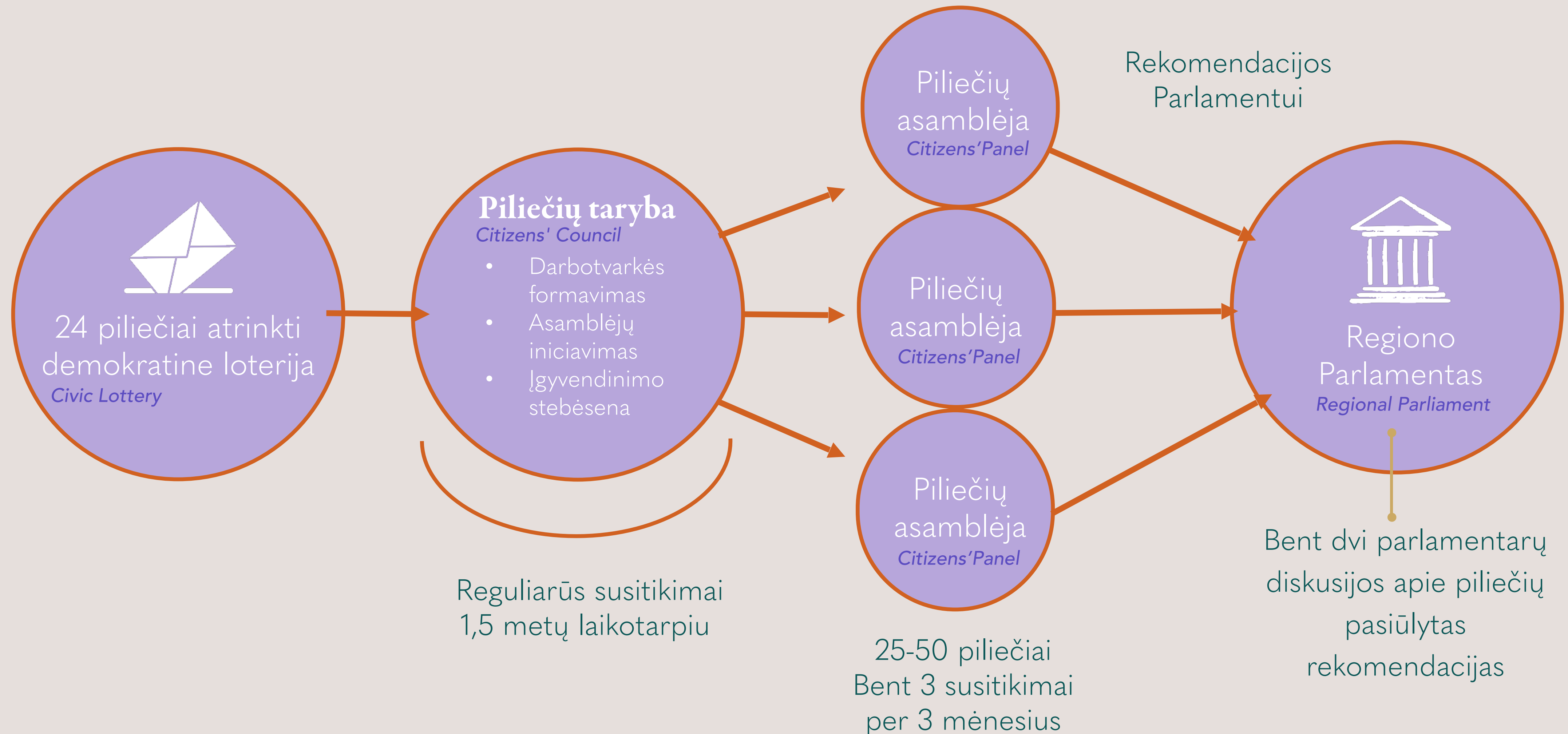
Kitas žingsnis: iš vienkartinių procesų į naujų demokratinių institucijų kūrimą

*Next step: from one-off processes
to new democratic institutions*

Ostbelgieno (Belgijoje) modelis

Ostbelgien Model

Gerosios praktikos principai

Good Practice Principles

Svarstomosios demokratijos procesų naudojimui
viešosios politikos sprendimų priėmime

1. Aiškus tikslas
Purpose

2. Atskaitomybė
Accountability

3. Skaidrumas
Transparency

4. Reprezentatyvumas
Representativeness

5. Įtrauktis
Inclusivity

6. Informacija
Information

7. Grupinis svarstymas
Group deliberation

8. Pakankamai laiko
Time

9. Sąžiningumas
Integrity

10. Privatumas
Privacy

11. Vertinimas
Evaluation

Asamblėjos (ar pagrindiniai jų elementai) naudojami:

Assemblies (or their key elements) used in:

Muziejuose
Museums

Universitetuose
Universities

Nevyriausybinių organizacijų
Non-governmental organisations (NGOs)

Mokyklose
Schools

Didelėse įmonėse
Large companies

Ligoninėse
Hospitals

Q&A Grupèse

t Inclusivity Worthiness Responsibility Collective Empowerment Caring Constructive Democracy De

Kokiais klausimais / kokiomis temomis piliečių
asamblėjos gali būti taikomos muziejuose?

*On what kinds of issues citizens'
assemblies can be applied in museums?*

Constructive
Democracy

*Citizens' Assemblies in Museums:
what can we learn from examples
from the UK and Germany?*

Asamblėjos muziejuose: ko galime pasimokyti iš Jungtinės Karalystės ir Vokietijos pavyzdžių?

Inclusivity Worthiness Responsibility
Inclusivity Worthiness Responsibility
Collective Empowerment Caring Constructive

Democracy Deliberation Equity Participation People
Democracy Deliberation Equity Participation
Caring Constructive Democracy Deliberation Equity
Constructive

Piliečių asamblėjos Bonoje Bundeskunsthalle ir Dresdene Kunstgewerbemuseum (2023-2024)

*Citizens' Assemblies in Bonn Bundeskunsthalle & Dresden
Kunstgewerbemuseum (2023-2024)*

Pictures by: Susanna Tomassini

Asamblėjos klausimas:

The assembly question

„Kaip muziejus turėtų vystytis, kad išliktų aktuali, svetinga, įtrauki ir įvairialypė vieša erdvė, leidžianti visuomenei diskutuoti svarbiausiais sparčiai besikeičiančio laikmečio klausimais?“

- 30-35 žmonės
- 4 dienos

How should the institution evolve to remain a relevant, welcoming, inclusive, and diverse public space that enables social dialogue on the most pressing issues of these rapidly changing times?“

- 30-35 people
- 4 days

Procesas ir rezultatai

Process and outcomes

Personų metodas:

Persona method:

- Paauglys iš daugiavaikės šeimos (12–15 m.)
 - Neseniai atvykęs migrantas (20–25 m.)
 - Perdegęs profesionalas (30–40 m.)
 - Vienišas tėvas/mama (45–55 m.)
 - Vyresnio amžiaus asmuo su negalia (60–70 m.)
- *Teenager from a large family (12–15 y.o.)*
 - *Recently arrived migrant (20–25 y.o.)*
 - *Burnt-out professional (30–40 y.o.)*
 - *Single parent (45–55 y.o.)*
 - *Older person with a disability (60–70 y.o.)*

Pagrindinės rekomendacijos apie:

Key recommendations on:

- Parodos pritaikytos vaikams
 - Įtraukties mokymai muziejaus darbuotojams
 - Daugiau vietų atsisėsti ekspozicijose
 - Aiški, be žargono pateikta informacija
 - Interaktyvios parodos (kūnui ir protui)
 - Kūrimas kartu su lankytojais ir komanda
 - Nuolatinė piliečių asamblėja strateginiams klausimams
- *Exhibitions tailored for children*
 - *Inclusivity training for museum staff*
 - *More seating in exhibition spaces*
 - *Clear, jargon-free information*
 - *Interactive exhibitions (for body and mind)*
 - *Co-creation with visitors and staff*
 - *A permanent Citizens' Assembly for strategic decision-making)*

Birminghamo muziejų piliečių žiuri (2024)

Birmingham Museums Citizens' Jury

Participation

Instructional

Birmingham Museums Citizens' Jury.

Birmingham Museum and Art Gallery (BMAG).

Photo credit: David Rowan

Participation

Instructional

Asamblejos klausimas:

The assembly question

„Ko Birminghamas tikisi iš savo muziejų šiandien ir ateityje, ir ką turėtų daryti muziejų fondas, kad tai įgyvendintų?“

- 28 žmonės
- 4 dienos

„What does Birmingham need and want from its museums, now and in the future; and what should Birmingham Museums Trust do to make these things happen?“

- 30-35 people
- 4 days

Writing the recommendations

The Jury engages in a question and answer session with Birmingham Museums Trust Co-CEOs.

Procesas ir rezultatai

Process and outcomes

- Kokia turėtų būti mūsų muziejų rolė/paskirtis?
- 11 muziejų vaidmenų su įžvalgomis ir balsavimo rezultatais

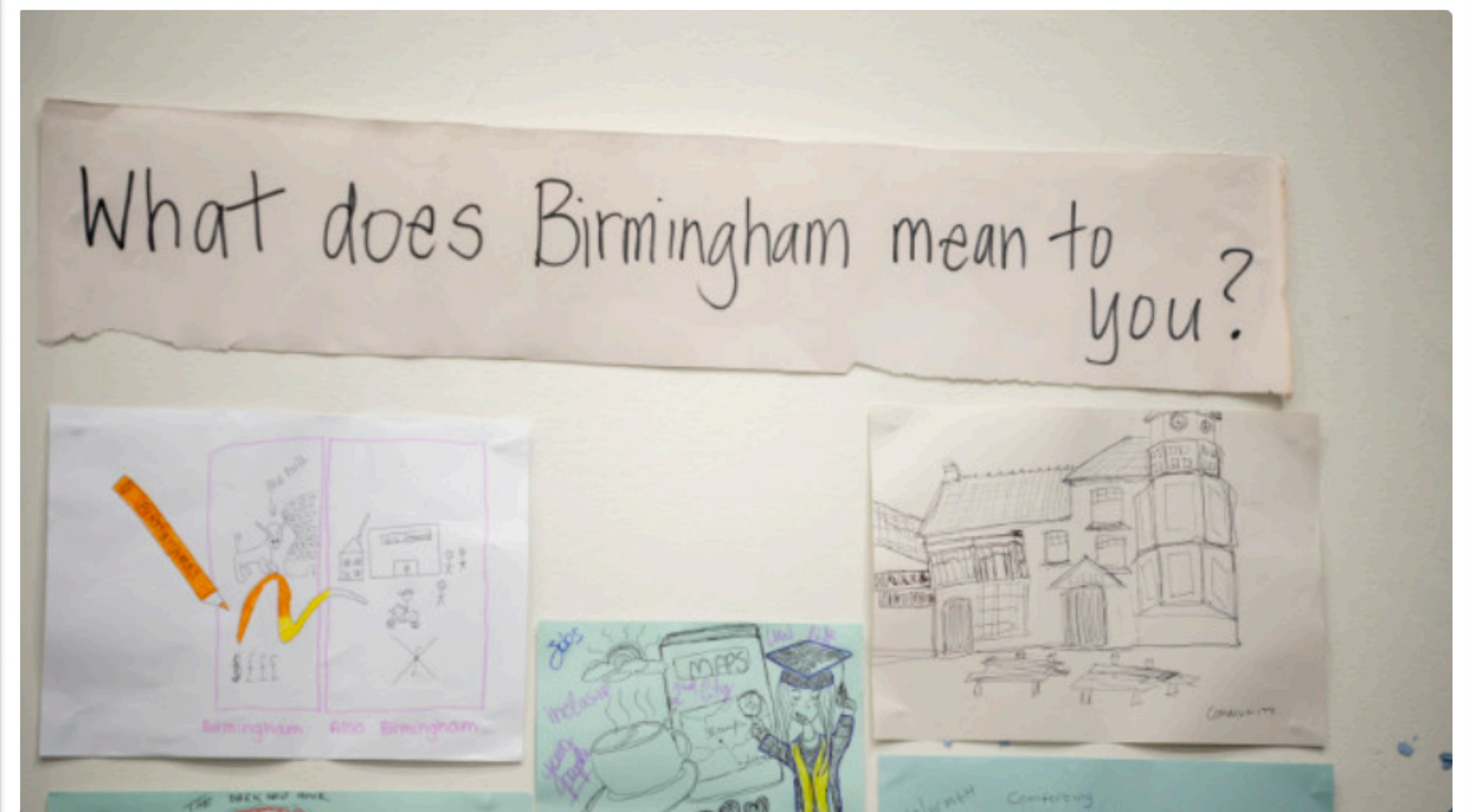
- *What should our museums be for?*
- *11 roles of the museum with comments and votes*

20 rekomendacijų

20 recommendations

Temos: finansavimas, rinkodara, bendruomenių įtraukimas, įvairovė, prieinamumas.

Topics: funding, marketing, community engagement, diversity, accessibility.

Nežinojau, ko tikėtis, kai gavau pakvietimą [...] bet atvykęs(-usi) čia pakeičiau nuomonę. Galvojau, kad viskas nuobodu, neverta dėmesio – bet kai pamačiau savo akimis, mano požiūris pasikeitė.

Buvo didelis džiaugsmas diskutuoti bendru klausimu su tokia įvairialype žmonių grupe... Piliečių asamblėjų metodas vertas tolimesnio vystymo ir palaikymo.

Ačiū, kad parodėte, jog Birminghamo muziejai nėra nuobodūs... Paprastai per atostogas niekada neinu į muziejus, bet Lisabonoje apsilankiau penkiuose, ir jie buvo išties labai įdomūs.

I didn't know what to expect when I got the leaflet [...] but I've come here and it has changed my mind. I thought it's boring, not worth going, however, by seeing it, it has made me change my opinions.

It was a joy to discuss a shared topic with such diverse group of people... The citizens' assembly method is worth further development and support.

Thank you for showing me Birmingham Museums are not boring...I'd never go to a museum when I'm on holiday... but I went to five museums in Lisbon and they were really, really interesting.

Ižvalgos ir pastebėjimai

Lessons learned

- Asamblėjos dalyviai susipažino su pastatu, parodomis, kuravimo procesu
 - Vykiant atsitiktinę atranką verta užtikrinti, kad ženkliai dalis dalyvių nebūtų lankiusis muziejuje
 - Labai svarbu detaliai pristatyti, kas jau daroma, kad rekomendacijos būtų naujos
 - Asamblėjos Bonoje ir Dresdene buvo dokumentuotos ir tapo parodos apie demokratijos ateitį dalimi
-
- *Assembly participants became familiar with the building, exhibitions, and the curatorial process.*
 - *When conducting random selection, it is worth ensuring that a significant portion of participants have not previously visited the museum.*
 - *It is very important to present in detail what is already being done so that the recommendations are new.*
 - *The assemblies in Bonn and Dresden were documented and became part of exhibitions about the future of democracy.*

Asamblėjos muziejuose ir atminties erdvėse

Assemblies in memory spaces

Democratization

Trumpalaikė asamblėja aktualių klausimų:

vizija, strategija, įtrauktis,
prieinamumas, tvarumas

*Ad-hoc assembly on a
pressing issue:
vision, strategy,
accessibility, sustainability*

Asamblėja kaip bendrakūrybos mechanizmas:

parodų, viešosios istorijos

*Assembly as a co-
creation mechanism:
for exhibitions and
public history*

Ilgalaikė patariamoji asamblėja

kaip muziejaus valdymą
demokratizuojantis
elementas

*Standing assembly as an
element that democratises
governance of the museum*

of the city to really, genuinely
find out what people think about museums.

Q&A Grupèse

t Inclusivity Worthiness Responsibility Collective Empowerment Caring Constructive Democracy De

Dirbtuvēs „Asamblējos anatomija”

Workshop "Assembling an Assembly"

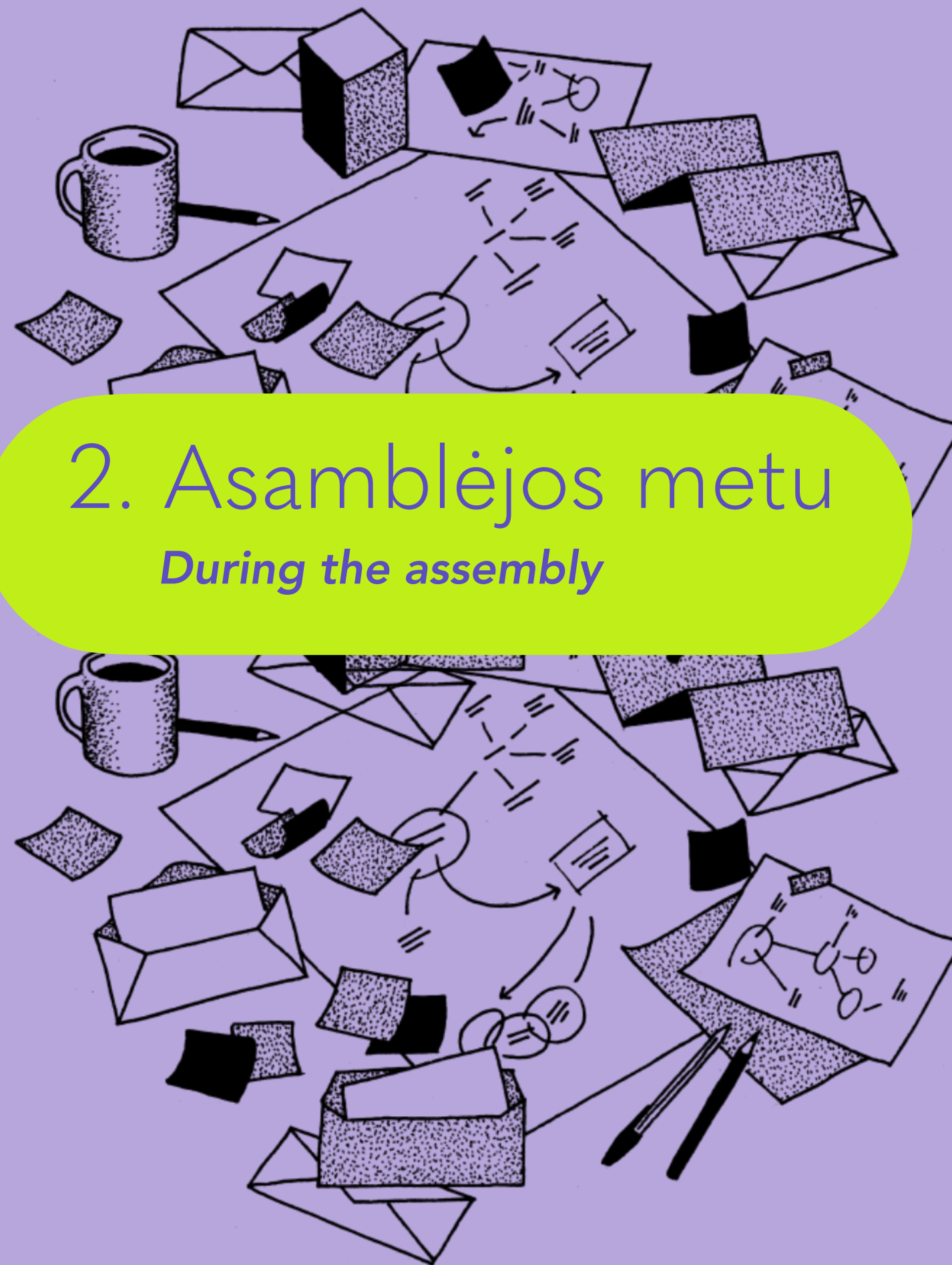
1. Prieš asamblējai
prasidedant

Before the assembly

2. Asamblējos metu

During the assembly

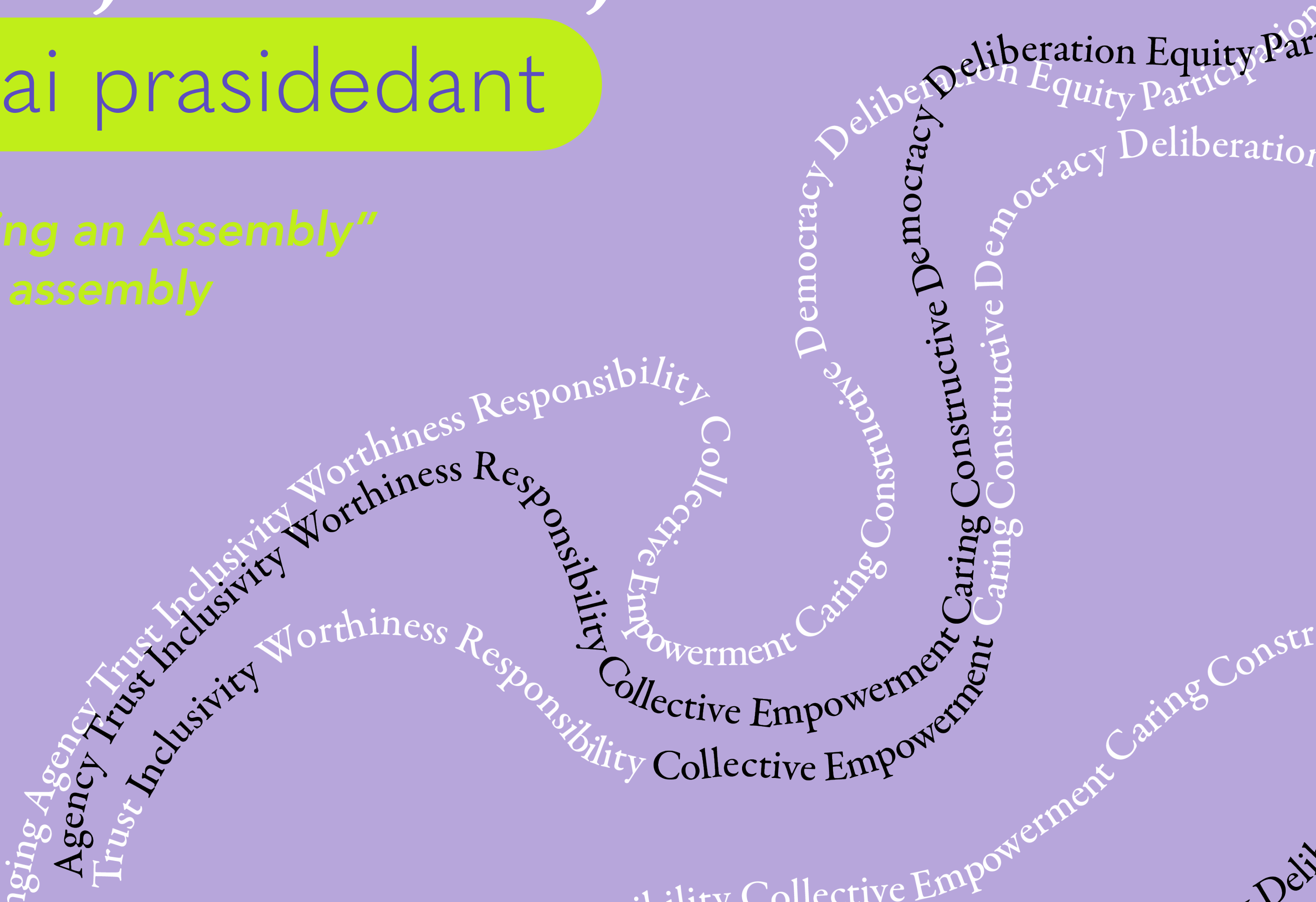
3. Po asamblējos

After the assembly

Dirbtuvės „Asamblėjos anatomija”

1. Prieš asamblėjai prasidedant

Workshop "Assembling an Assembly"
1. Before the assembly

Asamblėjos klausimas:

The assembly question

- Turi aiškiai apibrėžtą mandatą
- Yra susijęs su tikra, spręstina problema
- Has a clearly defined mandate*
- Is related to a genuine problem that needs to be solved*

Tinkami klausimai: *Well-suited issues:*

1. Yra sudėtingi
 2. Apima kompromisus ir neturi lengvų „taip / ne“ atsakymų
 3. Yra grindžiami vertybinėmis dilemomis
- 1. are complex*
 - 2. involve trade-offs without easy yes/no answers*
 - 3. underpinned by values-based dilemmas*

Klausimas: *Issues:*

- Formuluojamas nešališkai, aiškiai ir suprantamai kiekvienam
- Aiškiai nurodo, kaip bus panaudotos asamblėjos rekomendacijos
- Skelbiamas viešai
- Is framed in a non-leading, unbiased, clear way, that is easily understandable to anybody*
- Makes it clear how the recommendations will be used*
- Is announced publicly*

Asamblėjos klausimas:

The assembly question

Klausimas **YRA** tinkamas
piliečių asamblėjai, jei:

- Bendruomenėje egzistuoja platus susirūpinimas
- Nėra aiškaus „teisingo“ atsakymo
- Klausimas yra sudėtingas
- Reikalingi kompromisai, nėra paprastų „taip / ne“ atsakymų
- Grindžiamas vertybinėmis dilemomis
- Piliečiai dar neturėjo galimybės apsvarstyti skirtingų veiksmų krypčių

Issue **IS** appropriate for a Citizens' Assembly if:

- broad concern exists within a community
- it has no clear “right” answer
- is complex
- involves trade-offs without easy yes/no answers
- Is underpinned by values-based dilemmas
- citizens have not had the opportunity to consider different courses of action

Asamblėjos klausimas:

The assembly question

Klausimas **NĖRA** tinkamas
piliečių asamblėjai, jei:

- Jis yra vien techninis ir reikalauja techninio sprendimo
- Reikia tik „taip“ arba „ne“ atsakymo
- Jau yra pasirinktas konkretus sprendimas
- Reikalingas skubus atsakas
- Aktualus tik siauram interesų ratui

Issue is **NOT** appropriate for a
Citizens' Assembly if:

- it is solely technical and requires a technical solution
- needs only a "yes" or "no" answer
- has a specific solution that has already been decided
- requires an immediate response
- is relevant only to a narrow interest group

Piliečių asamblėjos klausimų pavyzdžiai

Examples of assembly questions

„Kaip atrodytų geras gyvenimas Kopenhagoje, jei šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos, susijusios su maistu, būstu ir transportu, būtų gerokai sumažintos – ir kaip galėtume šio tikslo siekti drauge?“

“What does a good life in Copenhagen look like with far fewer greenhouse gas emissions from the consumption of food, housing and transport, and how can we best achieve this together?”

„Kaip Lynetteholmas galėtų tapti rajonu, kuris ateityje prisidėtų prie darnaus vystymosi – tiek žmonėms, tiek gamtai ir aplinkai?“

“How can Lynetteholm become a district that supports sustainable development for people, nature and the environment in the capital area in the future?”

tion Equity Participation People

active

isivity Worth

sibility Collective Empowerm

Makro dizainas

Macro design

4–10 dienų
25–50 asamblėjos narių

4-10 days

25-50 Assembly Members

- Savivaldybių/regioninis lygmuo
- Vidutinio sudėtingumo klausimas
 - *Local/regional level*
 - *Moderately complex/controversial issue*

15–25 dienos
100–200 asamblėjos narių

15-25 days

100-200 Assembly Members

- Nacionalinis / tarptautinis lygmuo
- Sudėtingas / kontraversiškas klausimas
 - *National/transnational level*
 - *Highly complex/controversial issue*

Piliečių atranka:

Recruiting citizens

Open call

Atvira registracija

- Gali prisijungti bet kas
- Siekiama įtraukti kuo daugiau žmonių
- Dažniau dalyvauja tam tikros demografinės grupės: vyresnio amžiaus, vyrai, aukštesnio išsilavinimo, pasiturintys, baltodžių, miestų gyventojai
- *Anyone can join*
- *Aims for breadth of participation*
- *Certain demographics tend to disproportionately participate*

Closed call

Uždara registracija

- Kviečiami konkrečios bendruomenės nariai, turintys reikiamų žinių ar patirties
- Naudinga, kai reikalingos specifinės žinios ar patirtis
- *Inviting specific members of a community who have a particular expertise or experience needed to address an issue*
- *Useful when targeted knowledge is needed*

Sortition

Demokratinė loterija

- Dalyviai atrenkami atsitiktinai, siekiant atspindėti visuomenę
- *Members are selected by lottery to be broadly representative of a community*

Kodėl naudoti loteriją?

Why sortition?

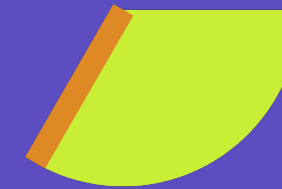
Padedą sudaryti įvairesnę grupę nei bet kuris kitas atrankos būdas.

Mixed and diverse group

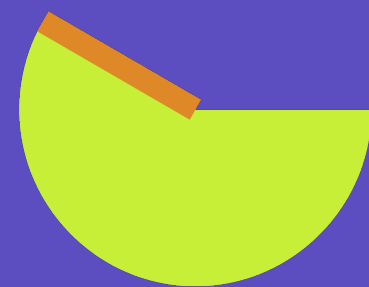
Į procesą įtraukia naujus, paprastai nepakankamai atstovaujamus balsus.

New voices

Didina pasitikėjimą procesu ir užtikrina įvairovę, kurios kitais būtais nepasieksi.

Greater legitimacy

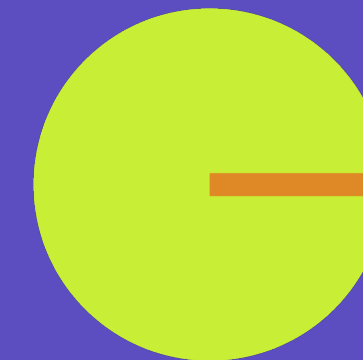
Didesnė kognityvinė įvairovė lemia geresnius sprendimus nei homogeniškų grupių.

Cognitive diversity

Atsitiktinė atranka kelia pasitikėjimą, nes procesu sunku manipuliuoti.

Win citizens' trust

Žmonės labiau pasitiki procesu, kuriame dalyvauja paprasti gyventojai iš visų visuomenės sluoksnių.

Representative

Demokratinė loterija

Sortition (selection by lottery)

Primas etapas

Stage 1

Kvietimas išsiunčiamas
atsitiktinei imčiai.
Paštu, telefonu,
el. Paštu.

*Invitation sent to a random
sample of the population
By Post, Phone, Email...*

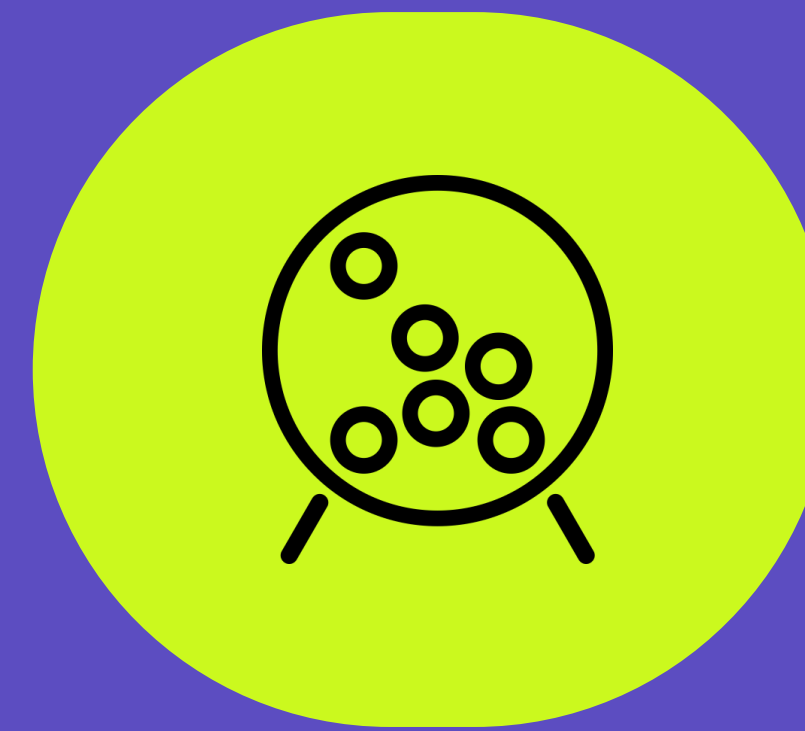

Atsakymai iš piliečių

*Recipients can volunteer to
opt in to the lottery*

Antras etapas

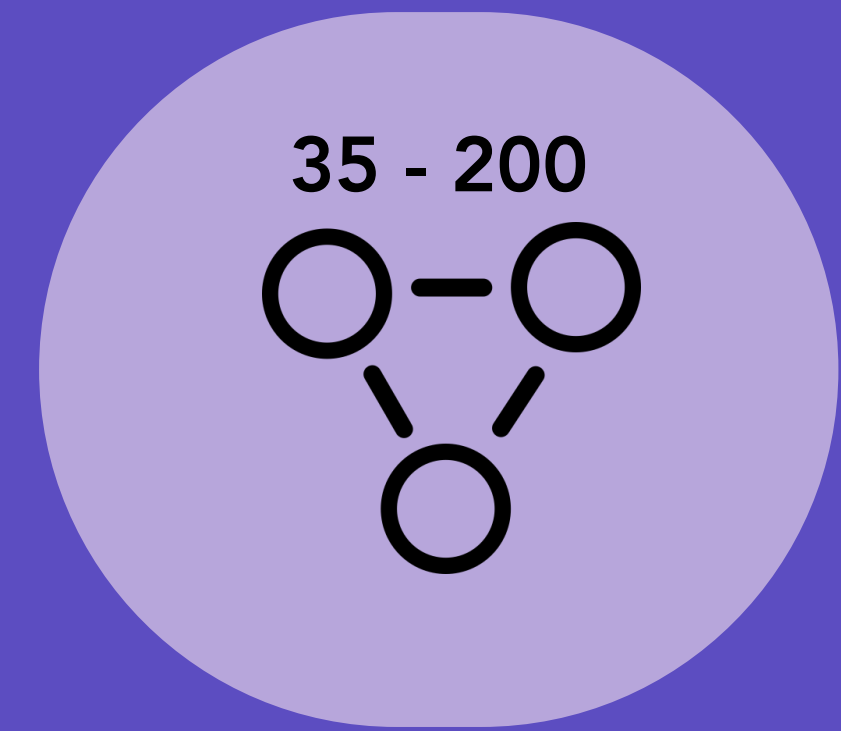
Stage 2

Kvietimas dalyvauti
tiems, kurie sutiko

Demografiniai
kriterijai: lytis, amžius,
lokacija, išsilavinimas

*Second selection by lottery
amongst the volunteers.
Stratified based on :
Gender, Age, Location,
Socio-economic criteria...*

Galutinė asamblėjos
narių grupė

Plačiai reprezentatyvi
visuomenės grupė

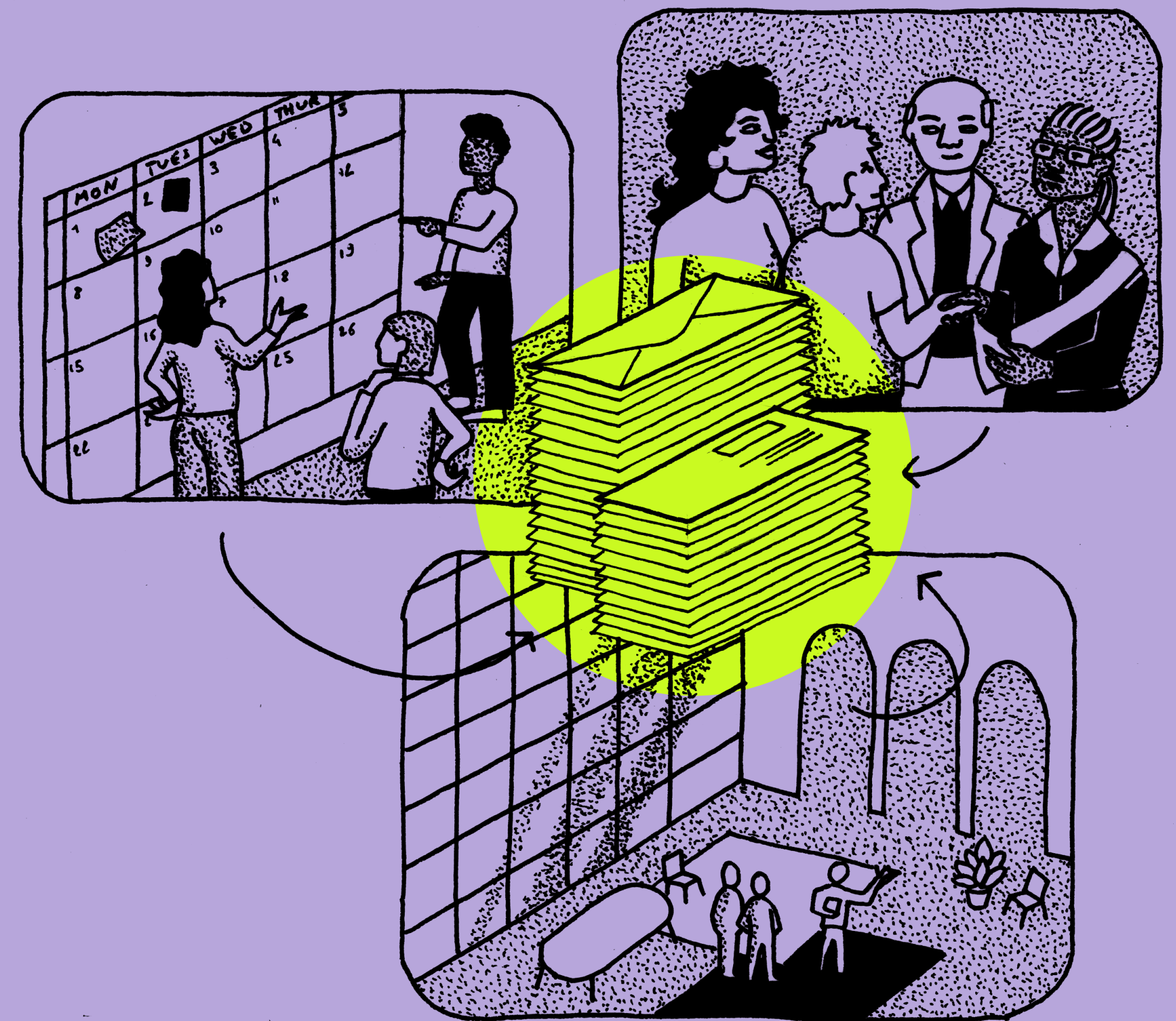
*Final Group
Broadly representative of
the community concerned
(city, state, country etc.)*

Kaip organizuoti loteriją:

How to organise sortition?

- Paštu
- Per valstybinę internetinę sistemą
- Telefonu (atsitiktinio numerio rinkimas)
- Nuo durų prie durų

- *Sortition by post (individual or household)*
- *Sortition via an official state online system*
- *One-stage random digit dialling*
- *Door-to-door outreach*

Kriterijai:

Sortition criteria:

Minimalūs kriterijai

Minimum criteria

- Lytis
- Amžius
- Lokacija
- Išsilavinimas/darbo pobūdis
- Gender identity
- Age
- Location
- Education level/employment type

Additional criteria

Additional criteria

- Kalba
- Požiūris į temą
 - *Language(s) spoken*
 - *Attitude toward topic*

Exclusionary criteria

Exclusionary criteria

- Išrinkti politikai
- Valstybės tarnautojai dirbantys su tema
- Aktyviai agituoiantys asamblėjos tema
- *Elected officials*
- *Public servants working on the issues at hand*
- *Actively campaigning on the issue*

Kvietimo laiškas apima

Invitation letter includes

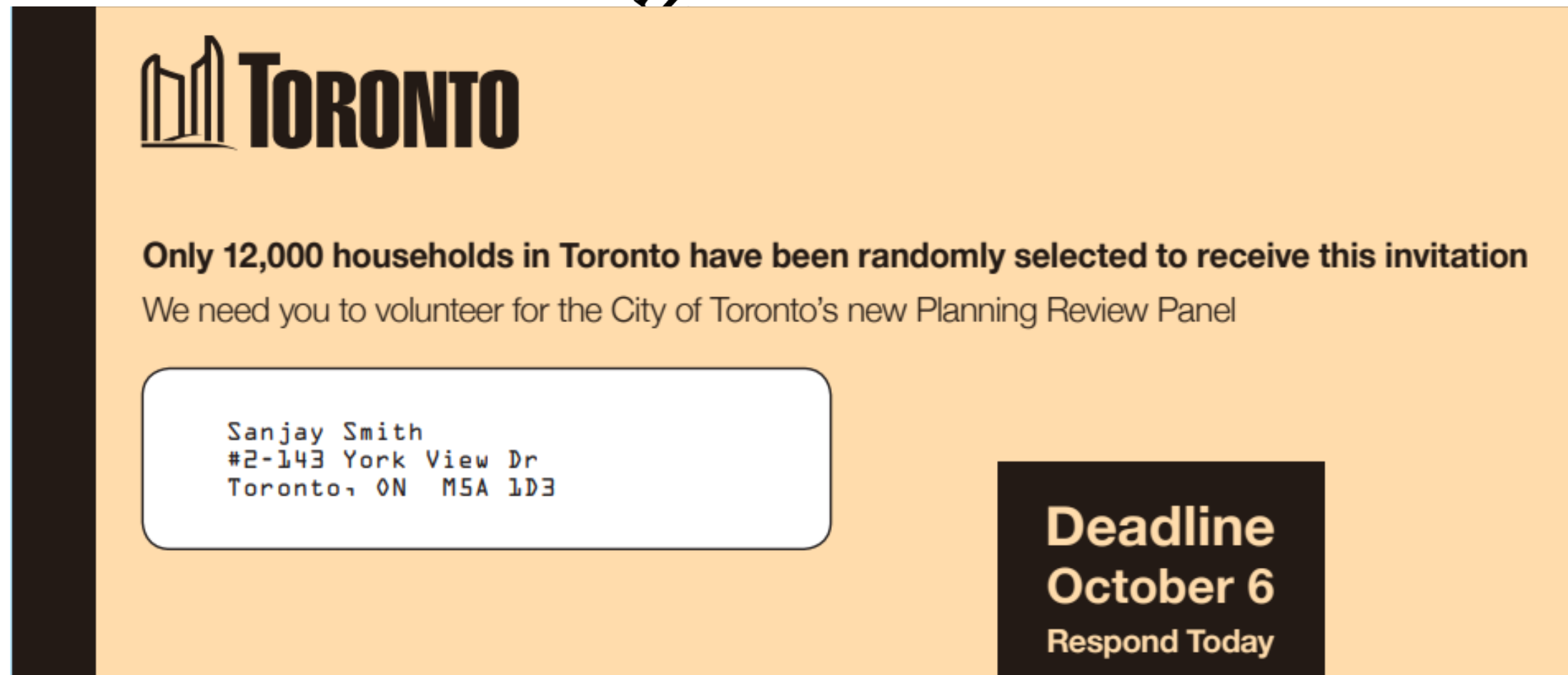

- Tema ir klausimas, kurį svarstys Asamblėja
- Kas gaus galutines rekomendacijas ir kas su jomis vyks toliau
- Kvietimas dalyvauti antrame loterijos etape, norint tapti Asamblėjos nariu
- Paaiškinimas apie atrankos procesą ir kaip registruotis į antrą etapą
- Kaip vyks Asamblėja
- Visos Asamblėjos susitikimų datos
- Dalyvio atlygio dydis
- DUK (dažnai užduodamų klausimų) lapas

- *The issue and question the Assembly will address*
- *Who will receive their final recommendations and what will happen after that*
- *An invitation to put themselves forth for the second lottery to become an Assembly Member*
- *An explanation about the recruitment process and how to register for the next stage of the lottery*
- *How the Assembly will unfold*
- *All the dates on which Assembly Members need to be present*
- *Remuneration rate (in bold)*
- *FAQ sheet*

Vokų pavyzdžiai

Envelope examples

Sources: Poznań Citizens' Assembly, Toronto Planning Review Panel, The Food Conversation, and Valencian Citizens' Assembly on Mental Health

September 4, 2015

Dear Toronto Resident,

The City's Planning Division needs your help to make sure we are creating a city that is prosperous, livable, equitable, and environmentally responsible.

This letter is a special invitation to apply to be part of the new Planning Review Panel, and to add your voice to Toronto's planning process. If you are 18 years of age or older and live in Toronto, you can apply — no experience is necessary.

Whether you're new to Toronto or a long-time resident, you know the city is changing fast.

New buildings and infrastructure are being constructed to meet the needs of the 20,000 net new residents who each year decide to make Toronto their home. This makes Toronto one of the fastest-growing and most dynamic cities in North America.

The City's Planning Division is responsible for ensuring that this growth enhances the city we share — from Steeles Avenue to the waterfront, and from Rouge River to Etobicoke Creek.

This means thinking about the long-term impacts of growth, while balancing the different interests, needs, and priorities of the city's 2.8 million residents. **We need your help to get this balance right.**

The Planning Review Panel is a new way for City Planning to hear the perspectives of Torontonians like you. As a member of the Panel, you will learn about your city and provide input and local expertise on important planning issues shaping Toronto. These issues could relate to transportation, zoning for new homes and businesses, neighbourhood density and character, historic buildings, and the locations of libraries, community centres, parks, and other neighbourhood amenities.

Membership on the panel is open to any Toronto resident who receives this letter and is 18 years of age or older. From among the pool of applicants, 28 members will be randomly selected to ensure broad representation from across the city. You do not need to be a Canadian citizen, and there is no cost to participate.

The Planning Review Panel will meet six times each year, following a special orientation program this fall. Each member will serve on the Panel for two years.

Joining the Panel is a great way to:

- Learn first-hand about your city and the planning process;
- Contribute your perspective and learn about the views of other Toronto residents; and
- Provide insight to the Planning Division concerning important issues shaping the city.

You do not need to be an expert to participate. It's your perspective as a Toronto resident that matters most.

Members of the Planning Review Panel will meet from 9:30 a.m. – 4:00 p.m. on the following Saturdays this fall. You must be able to attend each of the sessions, as well as 10 of 12 additional meetings that will occur over the next two years (see the *Frequently Asked Questions* sheet for further details).

Saturday, October 17, 2015

Saturday, November 14, 2015

Saturday, October 31, 2015

Saturday, November 28, 2015

To volunteer for the Planning Review Panel, please phone 1-844-711-8186, mail in the enclosed form, or register online at www.toronto.ca/planning/tprp by Tuesday, October 6, 2015.

I believe our City's planning process will be strengthened by creating new ways for Torontonians to learn and contribute to the decisions that affect them.

Toronto is an exciting place to live, and it's important that we all have a hand in shaping it.

Whether you are new to Toronto or a long-time resident, I sincerely hope you will volunteer to serve on Toronto's first Planning Review Panel.

Sincerely,

Jennifer Keesmaat

Chief Planner and Executive Director
Planning Division
City of Toronto

A MESSAGE FROM THE MAYOR OF TORONTO, JOHN TORY:

"We are all passionate about the city we live in and want the best for Toronto. The City is looking at more and better ways of bringing you to the table when making decisions that affect you and your family. The Planning Review Panel is an excellent, thoughtful and direct way for you to give City Hall the advice we need to make good choices about the future of our city. Whether you just moved to the city or have lived here your entire life, I encourage you to volunteer. Let's work together to turn a good city into a truly great one."

How to register as a volunteer for the Toronto Planning Review Panel:

There are three quick and easy ways you can register:

1. Phone 1-844-711-8186 to register by phone (or ask questions about the selection process);
2. Complete the enclosed Candidate Response Card and mail it back using the enclosed envelope; or
3. Register securely online at www.toronto.ca/planning/tprp

Please ensure you register in one of the above ways by Tuesday, October 6, 2015. If you are selected for the Panel, you can expect a phone call on the evening of Wednesday, Oct 7, 2015.

The Planning Review Panel will meet on the following dates between 9:30 a.m. and 4:00 p.m.: October 17 and 31, and November 14 and 28. You must be able to attend all of the sessions above and 10 of the 12 additional meetings held from January 23, 2016 to November 18, 2017 (see the *Frequently Asked Questions* sheet for further details). Please check and hold all dates until the evening of Wednesday, October 7, 2015, when the members of the Panel will be notified.

If you are unable to participate, please encourage members of your household 18 years of age or older to volunteer.

Please turn over

Dear Resident,

You could be **one of 30 people from across East Kent** selected to take part in **The Food Conversation**, thinking about the important question:

How do we make a fair and sustainable food system that works for us all?

The Food, Farming and Countryside Commission (FFCC) is rolling out The Food Conversation across the UK, asking what people really want from food. We want to hear what matters to you – we are gathering citizens' views on all sorts of issues related to food with a focus on what can be done to improve them. In this important election year, it is a chance to share your views. The recommendations from the conversations will be presented to local and national leaders across government, business and civil society to help shape future decisions about food and all its impacts.

The conversation will run across four online sessions on 11, 16, 18 and 23 April, and one in-person event held at an accessible location in East Kent on 26 and 27 April. You need to attend **all** the sessions. If you take part we will give you **£300** to thank you for your time. There will also be an opportunity at a later date to join a larger conversation on this topic with people from other areas.

You don't need any prior knowledge to take part in the conversation; all we require from you is a willingness to listen to the information presented and share your opinions with us and your fellow residents. We want to hear from a real cross-section of people from across East Kent, so if your household has received this letter then you are the right person to take part!

Everyone aged 18 and over who lives at this address can register their interest by visiting **www.sortition.uk/food** or by calling Freephone **0800 009 6486**. The deadline to register is **Sunday 10 March**. The participants will then be selected by lottery. More details about the conversation are available overleaf.

This is a fantastic opportunity to help to shape the future of food policy in the UK. We hope that you will be interested in joining the conversation and we look forward to hearing from you.

Yours faithfully,

Sir Ian Cheshire
Chair, Food, Farming & Countryside Commission
commissioner

Sue Pritchard
Chief Executive, Food, Farming & Countryside Commission

partner logo

You are invited

to have your say on an important EU question

You could be one of 150 people selected by lottery to take part in a European Citizens' Panel on the important question:

“ How can we use energy efficiently at the lowest cost to society? ”

Take part and receive XXX EURO (ZZZ Currency)

The EU wants to hear from YOU.

Help the EU decide how it tackles this topic today and in the future.

All meals, transport to, and accommodation in Brussels will be paid and organised for you.

TWO EASY WAYS TO REGISTER TODAY

Text
"Yes, Count Me In!"
To +36 123 456 789

OR

Scan here to register online or go to **sortition.eu/example**

Did you find this invitation in your letterbox?

This means we called at your house but you were not at home, so we left this in your letterbox.
Everyone in your household who is 16 years old and over is welcome to register.

Take part and receive XXX EURO (ZZZ Currency)!
To talk to someone before registering text "Please call me" to +36 123 456 789 and we'll call you back.
Deadline to register: XX January ZZZZ

Dalyvavimo barjerai:

Barriers to inclusiveness

Socioekonominiai:

Socio-economic

Ribota prieiga prie švietimo, išteklių, technologijų ir informacijos

Kalbiniai ir kultūriniai skirtumai:

Language & cultural differences

Sunkumai išreikšti nuomonę ar nesaugumo jausmas

Mažas aktyvumas:

Disengagement

Tikėjimas, kad neturi balso

Lytis, rasė, religija:

Gender, race, religion related

Diskriminacija ir nelygios galios dinamikos riboja marginalizuotų grupių dalyvavimą

Kaip užtikrinti įtrauktį:

How to ensure inclusiveness?

Pasiekiamumas

Accessibility

- Patalpos turi būti lengvai ir savarankiškai pasiekiamos
- Tinkama įranga asamblėjos metu (pvz., indukcinė kilpa, gestų kalbos vertėjas)
- *Facilities reachable comfortably and independently*
- *Appropriate equipment during Assembly meetings (induction loop, sign language interpreter etc)*

Kompensacija

Compensation

- Honoraras
- Kelionės ir apgyvendinimo išlaidos
- Vaikų priežiūros kaštai
- *Honorarium*
- *Travel and accommodation expenses*
- *Caring costs*

Kalba

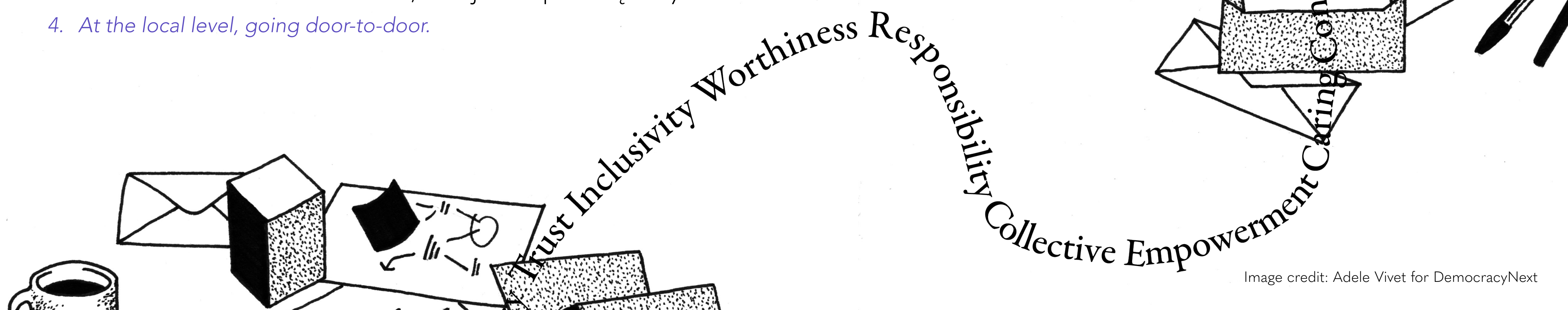
Language

- Vertimas
- Galimybė turėti apmokamą „kalbos pagalbininką“, kuris padeda viso proceso metu
- *Live interpretation*
- *Assigning or allowing Members to bring a paid language buddy who supports them during the process*

Strategijos įtraukčiai stiprinti:

Strategies

1. Siųsti daugiau kvietimų į namų ūkius rajonuose, kur tikimasi mažesnio atsako
1. Sending invitation letters to more households in areas with estimated low response rate.
2. Informuoti apie galimybę prisijungti prie asamblėjos per bendruomenes, valdžios institucijas
2. Raising awareness about the opportunity to join the assembly through targeted outreach efforts.
3. Bendradarbiauti su NVO dirbančiomis su nepakankamai atstovaujamomis grupėmis, kad padėtų jas pasiekti
3. Working with civil society organisations or community groups that work with underserved communities to distribute more targeted invitations.
4. Vietos lygmeniu lankytis pas kvietimus gavusius, bet neatsakiusius žmones ir klausti, kas jiems padėtų dalyvauti
4. At the local level, going door-to-door.

Platesnis visuomenės įtraukimas

Involving the broader public

Dalyvavimo atvėrimas platesnei visuomenei padeda geriau suprasti, kaip visuomenė suvokia nagrinėjamą klausimą.

Tai atlieka dvi funkcijas:

1. Padeda viešinti asamblėjos darbą ir jį socializuoti
2. Suteikia asamblėjos nariams platesnę perspektyvą, kaip papildomos informacijos šaltinį

Visi įtraukimo metodai turi veikti kaip vientisas sprendimų priėmimo procesas.

Plačioji visuomenė gali būti įtraukiama prieš, per ir po asamblėjos.

Opening up participation to a wider public helps understand how communities relate to the issue being tackled.

This serves a dual purpose:

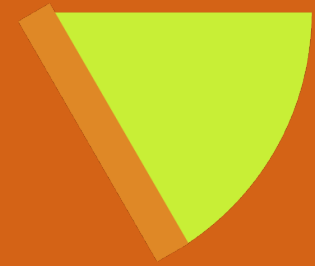
1. socialising the work of the assembly;
2. providing assembly members with insight as part of the wider evidence base.

All engagement methods should work as a sequence - part of one decision making process.

Broader public can be involved before, during & after the assembly.

Darbas grupėse

Group work:

Asamblėjos
klausimo
formulavimas

*Formulating the
assembly question*

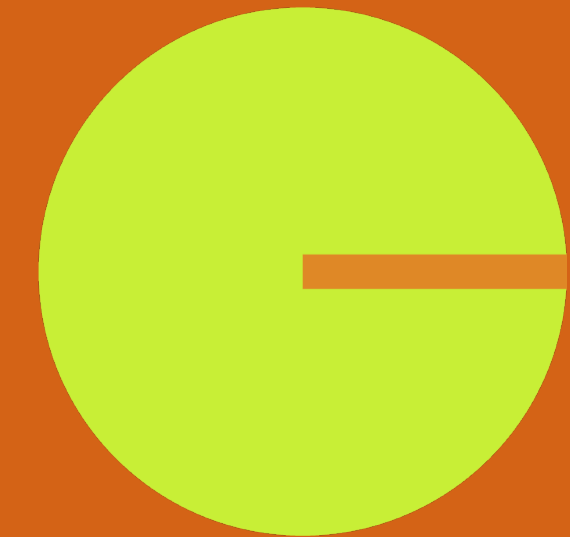
Trukmės, dalyvių
skaičiaus, datos
nustatymas

*Setting duration,
number of participants,
and date*

Demokratinė
loterija

Democratic lottery

Būdai užtikrinti
įtrauktį

Ensuring inclusivity

Responsibility
Collective Emp
Worthiness

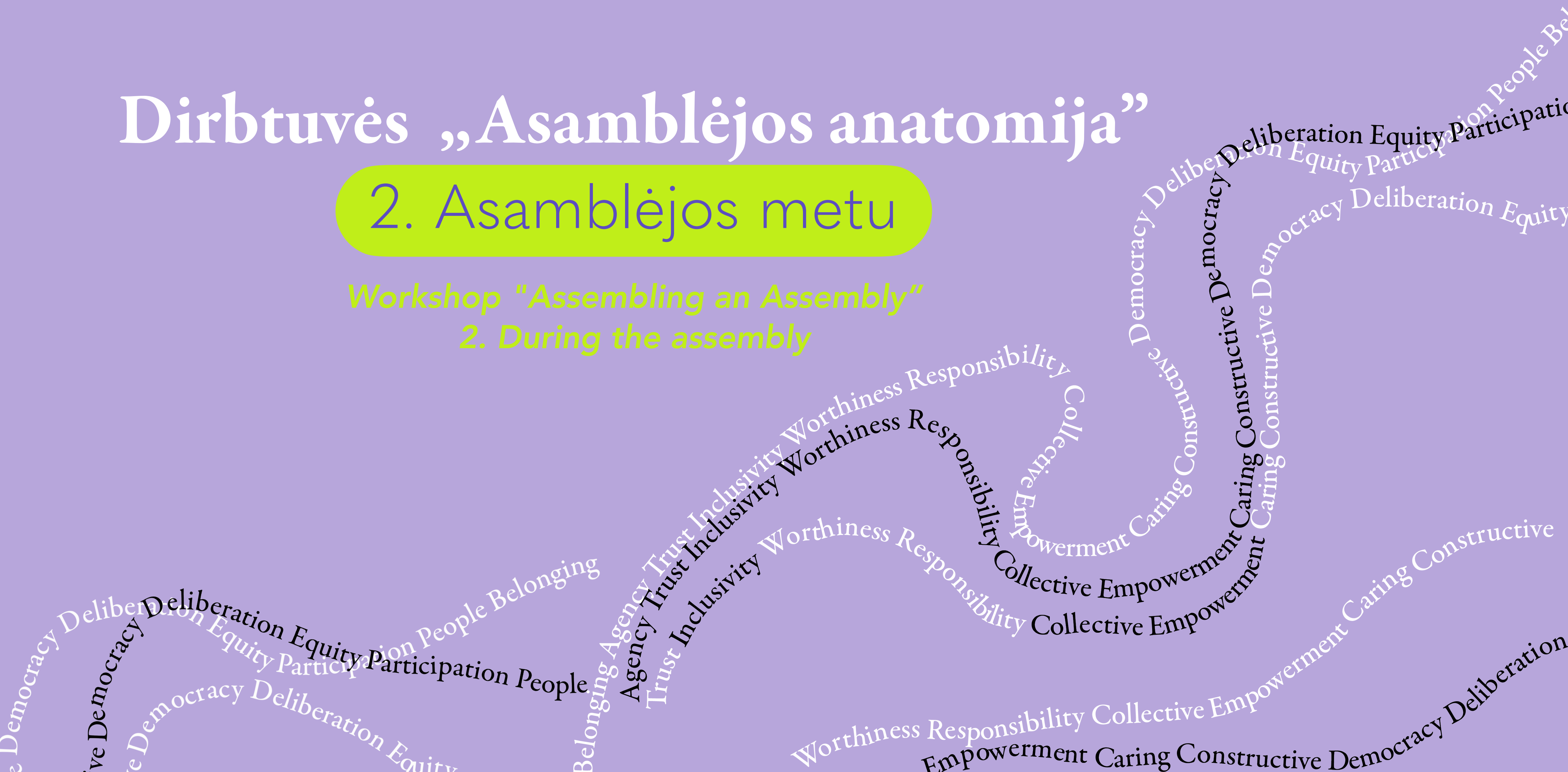
Collective Empowerment Caring

Dirbtuvės „Asamblējos anatomija”

2. Asamblējos metu

Workshop "Assembling an Assembly"

2. During the assembly

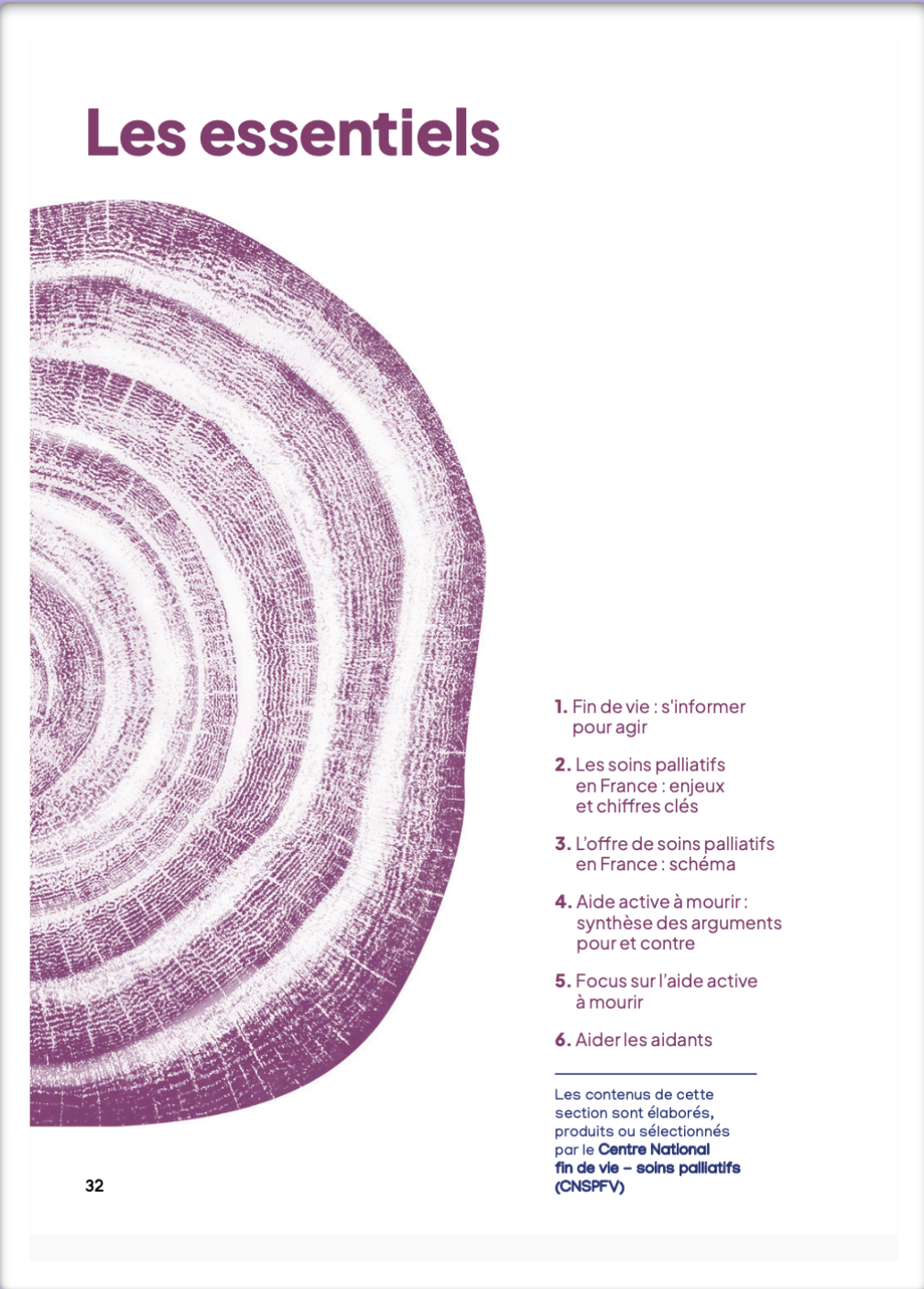

Mokymasis apima:

Learning includes

Informacinio leidinio aptarimą

Discussing the information kit

Pranešimų išklausymą iš suinteresuotųjų šalių ir ekspertų

Hearing from stakeholders and experts

Problemų supratimo gilinimą ir iššūkių identifikavimą

Understanding the problem and identifying challenges

Informacijos spragų nustatymą ir papildomų pranešėjų įvardinimą

Identifying information gaps and requesting additional speakers

Turinio grupė:

Content group

- Sudaro informacinę bazę, kuria asamblėjos nariai remsis svarstymų metu

Puts together the information base that will inform assembly Members' deliberations

- 4–8 ekspertai, atstovaujantys skirtingas pozicijas ir požiūrius

Comprises 4-8 experts in the policy issue of the Assembly representing different perspectives and views

- Akademikai, ekspertai, pilietinės visuomenės ir suinteresuotųjų šalių atstovai

Academics, experts, civil society stakeholders

ive Deliberation

Constructive Caring Agency Trust Inclusivity Worthiness Resilience Collective Empowerment

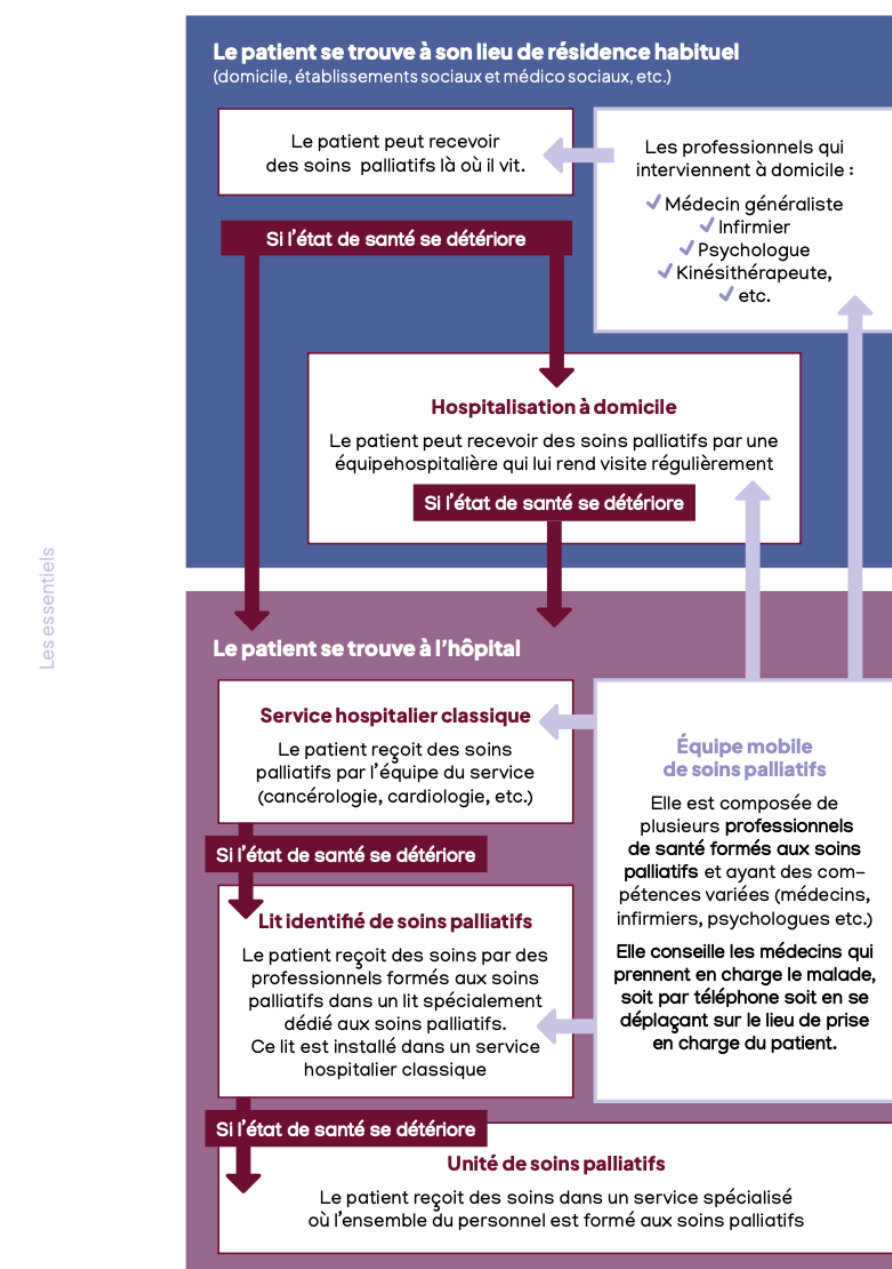
Informacijos rinkinys

Information kit

- Aprašo problemą, klausimą, lūkesčius iš asamblėjos narių, kontekstą, dabartinį požiūrį ir pastangas
- Parengtas aiškia, suprantama, paprasta kalba, be žargono
- Apima pagrindinius dokumentus, reikalingus sprendimui priimti
- Paprastai nuo 35 iki 200 puslapių, priklausomai nuo klausimo sudėtingumo

- Outlines the problem, the question, what answers are needed from the Members, the context, the current approach and efforts.
- Written in clear, accessible, simple, jargon-free language.
- Includes any background reports needed to make the decision.
- From 35-200 pages (depending on the complexity of the issue) that explain as much of the problem as possible.

L'offre de soins palliatifs en France

L'aide active à mourir : brève synthèse des arguments pour et contre

(à partir d'un texte du Dr François Blot et revu par M. François Stasse)

Une convention citoyenne sur la fin de vie est réunie à partir de décembre 2022 pour apporter sa réponse à la question posée par la Première Ministre : « Le cadre d'accompagnement de la fin de vie est-il adapté aux différentes situations rencontrées ou d'éventuels changements devraient-ils être introduits ? ».

Les essentiels

A.

1. L'...
2. L'...
3. L'...
4. L'...

1. Fin de vie : s'informer pour agir
2. Les soins palliatifs en France : enjeux et chiffres clés
3. L'offre de soins palliatifs en France : schéma
4. Aide active à mourir : synthèse des arguments pour et contre
5. Focus sur l'aide active à mourir
6. Aider les aidants

Les contenus de cette section sont élaborés, produits ou sélectionnés par le Centre National fin de vie - soins palliatifs (CNSPFV)

Ekspertai ir suinteresuotos gupės

Experts and stakeholders

- Ekspertų ir suinteresuotųjų šalių sąrašas turi atspindėti požiūrių įvairovę, kad būtų kuriamas pasitikėjimas procesu
- Apimti visas klausimo dimensijas
- Atsižvelgti į ekspertų ir suinteresuotųjų šalių įvairovę lyties, tautinių mažumų ir kitais aspektais
- Pranešimai gali būti gyvi arba per vaizdo įrašus; visiems suteikiama vienodai laiko
 - *A line-up of experts and stakeholders should represent a breadth of diverse viewpoints.*
 - *Map out the different dimensions of the issue to ensure that all are covered.*
 - *Keep in mind the diversity of the experts and stakeholders in terms of gender, minority groups, and other criteria.*
 - *Experts and stakeholders present to Members in person, or record a video presentation. Each of them should have the same amount of time.*

Papildoma informacija

Additional information

Skirkite laiko papildomiems pranešėjams, kurių pageidauja nariai, jei jie jaučia, kad trūko tam tikrų balsų.

Reserve some time for presentations by additional experts, requested by members during the assembly, in case they feel that some voices were lacking.

Faktų tikrinimas

Fact-checking

Sukurkite faktų tikrinimo sistemą: pvz., plakatas ant sienos užrasyti klausimams arba atskira skiltis internetinėje platformoje

Set up a fact-checking system, such as a poster on the wall for posting questions or an online portal section dedicated to queries.

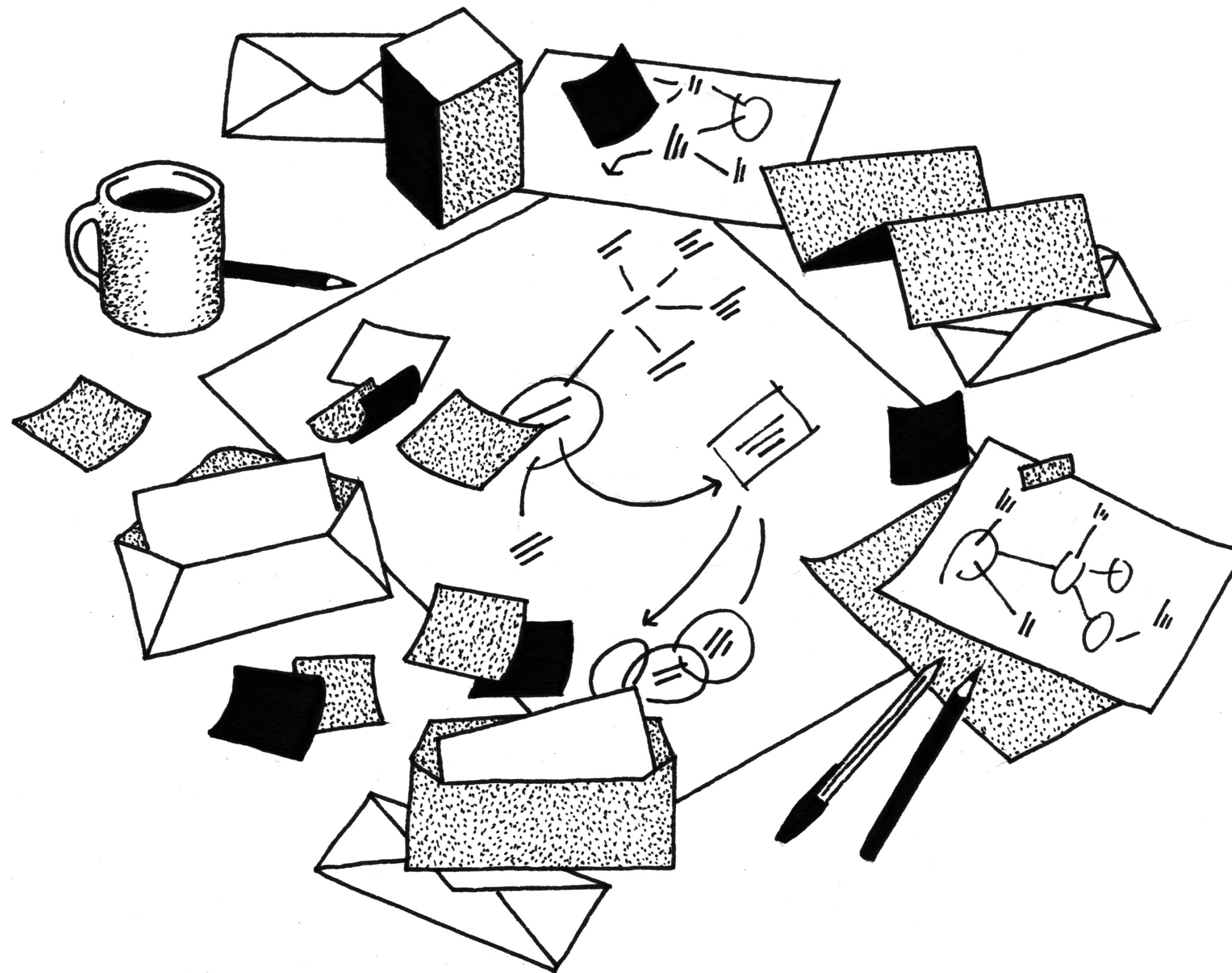

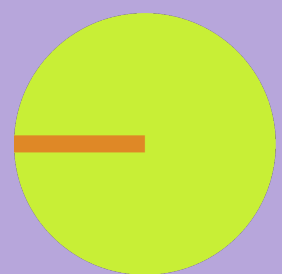
Kūrybiški metodai:

Creative approaches

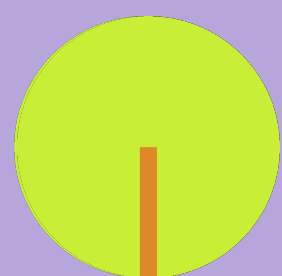
- Ekskursijos
- Žaidimai
- Meniniai metodai
- Interaktyvus mokymasis
- Pasivaikščiojimai gamtoje
- Skirtingi žinių tipai

- *Field trips*
- *Games*
- *Artistic approaches*
- *Interactive learning*
- *Walks in nature*
- *Different types of knowledge*

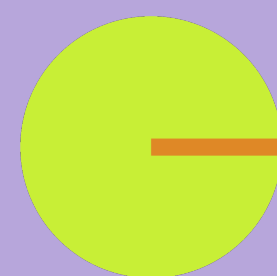
Are neutral regarding the issue members are tackling.

Help ensure that any judgements made are based on evidence and careful deliberation.

Help make sure all members have equal chances to speak so that different views and lived experiences are heard.

Support respectful interactions amongst the group.

Kokius fasilitavimo metodus pastebėjote
panaudotus šių mokymų metu?

*What facilitation methods have you
noticed used during this training?*

Constructive
Democracy

- Susipažinimo veikla
 - Darbo kartu taisyklių išsigryninimas
 - Diskusijos mažesnėse grupėse kartu iškelti klausimus
 - Mažų grupių narių rotacija
 - Pagalbinė medžiaga grupėms ant stalų
 - Balsavimas su lipdukais
 - ?
- *Ice-breakers*
 - *Identifying rules of working together*
 - *Small group discussions to identify questions together*
 - *Small group member rotation*
 - *Guiding materials for group work*
 - *Sticker voting*

Kad dalyviai jaustųsi laukiami

Helping assembly members feel welcome:

1

Paskambinkite nariams iš anksto, atsakykite į likusius klausimus ir informuokite apie eigą

Call members

2

Sukurkite galimybę nariams susitikti virtualiai arba gyvai prieš asamblėjos pradžią

Meet one another

3

Organizuokite socialines veiklas asamblėjos metu – pvz., jogos pertraukos, bendros veiklos vakare ir pan.

Social activities

4

Sukurkite virtualią platformą nariams bendrauti tarpusavyje

Virtual platform

5

Susipažinimo veiklos asamblėjos pradžioje, kad dalyviai jaustųsi patogiai

Ice-breakers

6

Asamblėją inicijuojančios institucijos vadovas (prezidentas, ministras, meras ir kt.) pasveikina asamblėjos narius

Official welcome

Inclus

Svarstymai ir sutarimas

Deliberation & consensus building

Skirtingų idėjų
tyrinėjimas
Divergent thinking

Sumaišties zona
Groan zone

Idėjų gryninimas
Convergent thinking

Source: Mosaic Lab: Facilitating deliberation - a practical guide

Kaner's Diamond of Participatory Decision-Making

Rekomendacijų rengimas

Drafting recommendations

1. Asamblėjos nariai rengia rekomendacijas kartu, mažesnėse grupelėse bei kartais sugrįždami į bendrą diskusiją. Reikia kelių pataisymų etapų, kol pasiekama galutinė jų versija.

draft recommendations in an iterative way, returning to them in smaller groups to flesh them out

2. Visos rekomendacijos peržiūrimos bendrai, siekiant identifikuoti nesutarimus ir galimas pataisas.

recommendations are reviewed collectively

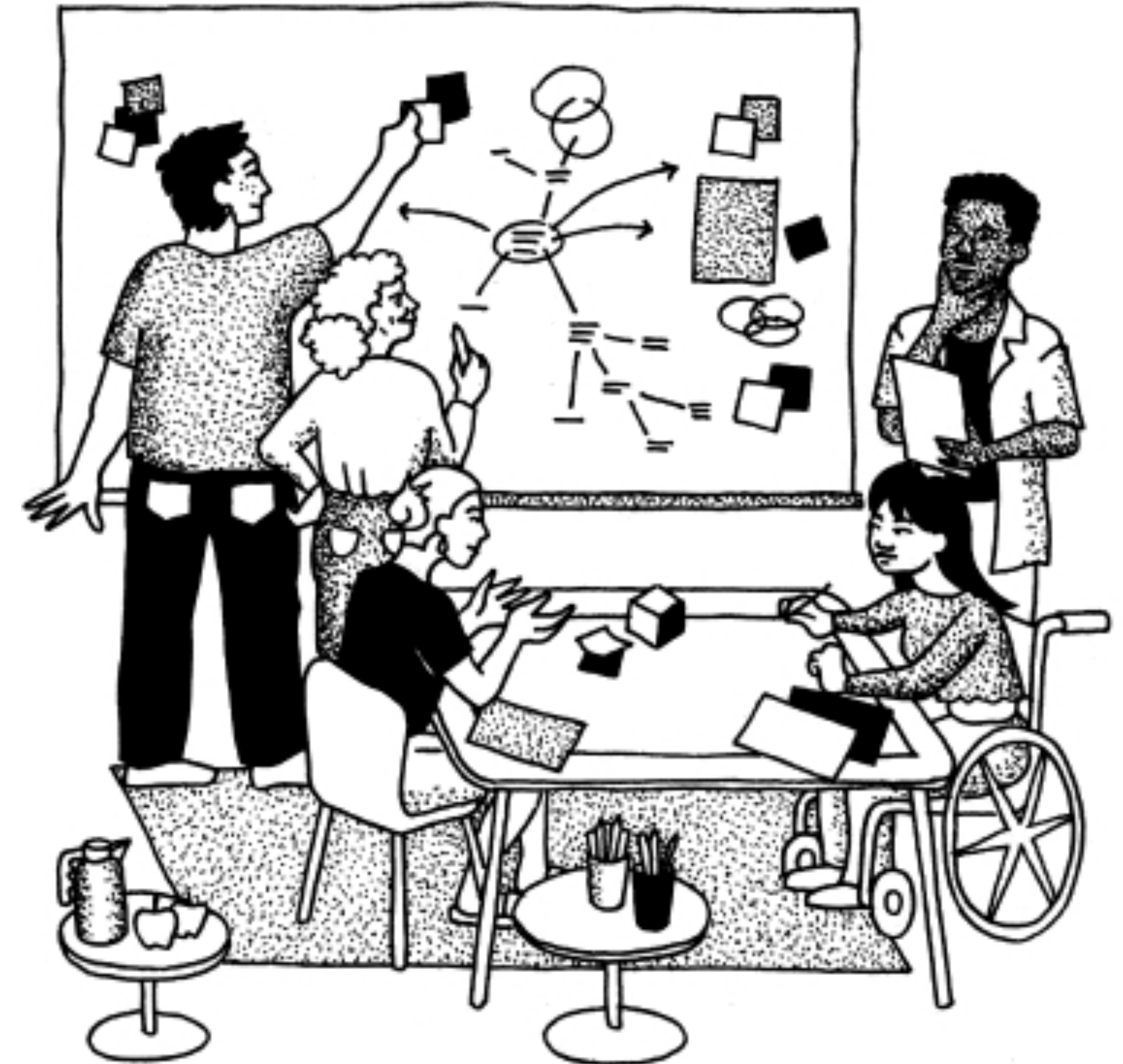

Image credit: Adele Vivet for DemocracyNext

Trust Inclusion!

Rekomendacijų rengimas

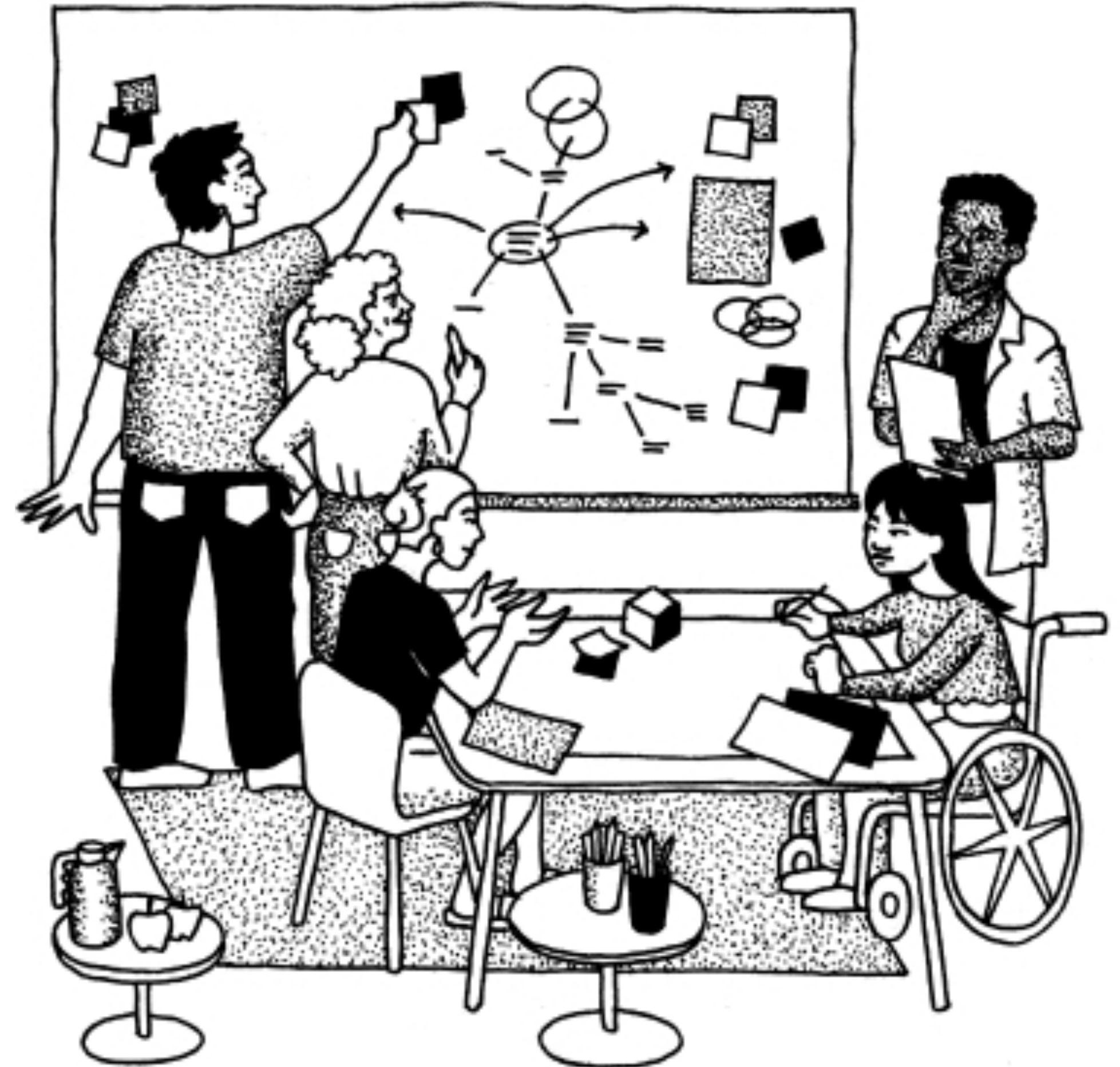
Drafting recommendations

3. Naudinga rekomendacijų juodraščius pateikti asamblėją inicijuojančiai organizacijai ar suinteresuotiesiems asmenims, kad jie galėtų pateikti atsiliepimus dėl aiškumo ar užduoti papildomus klausimus. Tai didina galutinio rezultato kokybę ir poveikio tikimybę.

share the draft recommendations with the commissioner and relevant stakeholders for feedback on clarity

4. Galutines rekomendacijas dažniausiai formuluoja patys nariai savo žodžiais. Visais atvejais galutinį žodį dėl formuluočių turi turėti asamblėjos nariai.

members write the final recommendations in their own words

Balsavimas

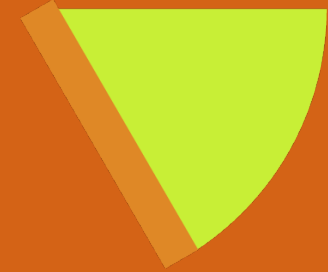
Voting

- Nariai balsuoja už kiekvieną rekomendaciją, kad nuspręstų, ar ji bus įtraukta į galutinį sąrašą
 - Reikia 75–80 % palaikymo, kad rekomendacija būtų priimta
 - Naudojamas paprastas balsavimo procesas, pvz., rankos pakėlimas
- *Members vote on each recommendation to decide whether it will be included in the final report.*
 - *75-80% support is needed for it to make the cut.*
 - *A simple voting process can be used by raising hands.*

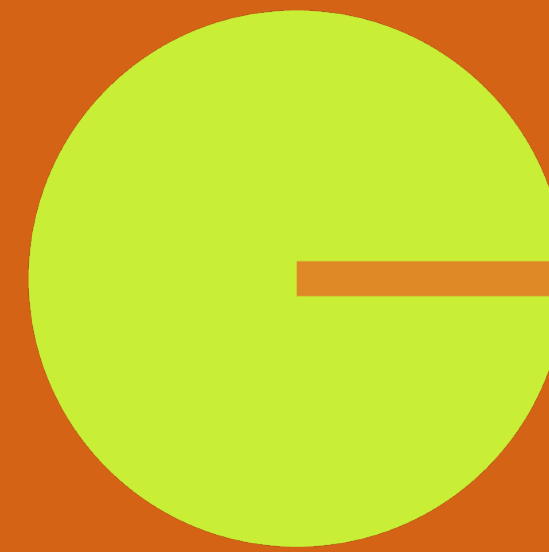
Darbas grupėse

Group work:

Mokymosi dalis:
pranešėjai ir
informacinis bukletas

*Learning: speakers,
testimonials, info kit*

Svarstymų
fasilitavimas

Facilitating deliberation

Dirbtuvės „Asamblėjos anatomija”

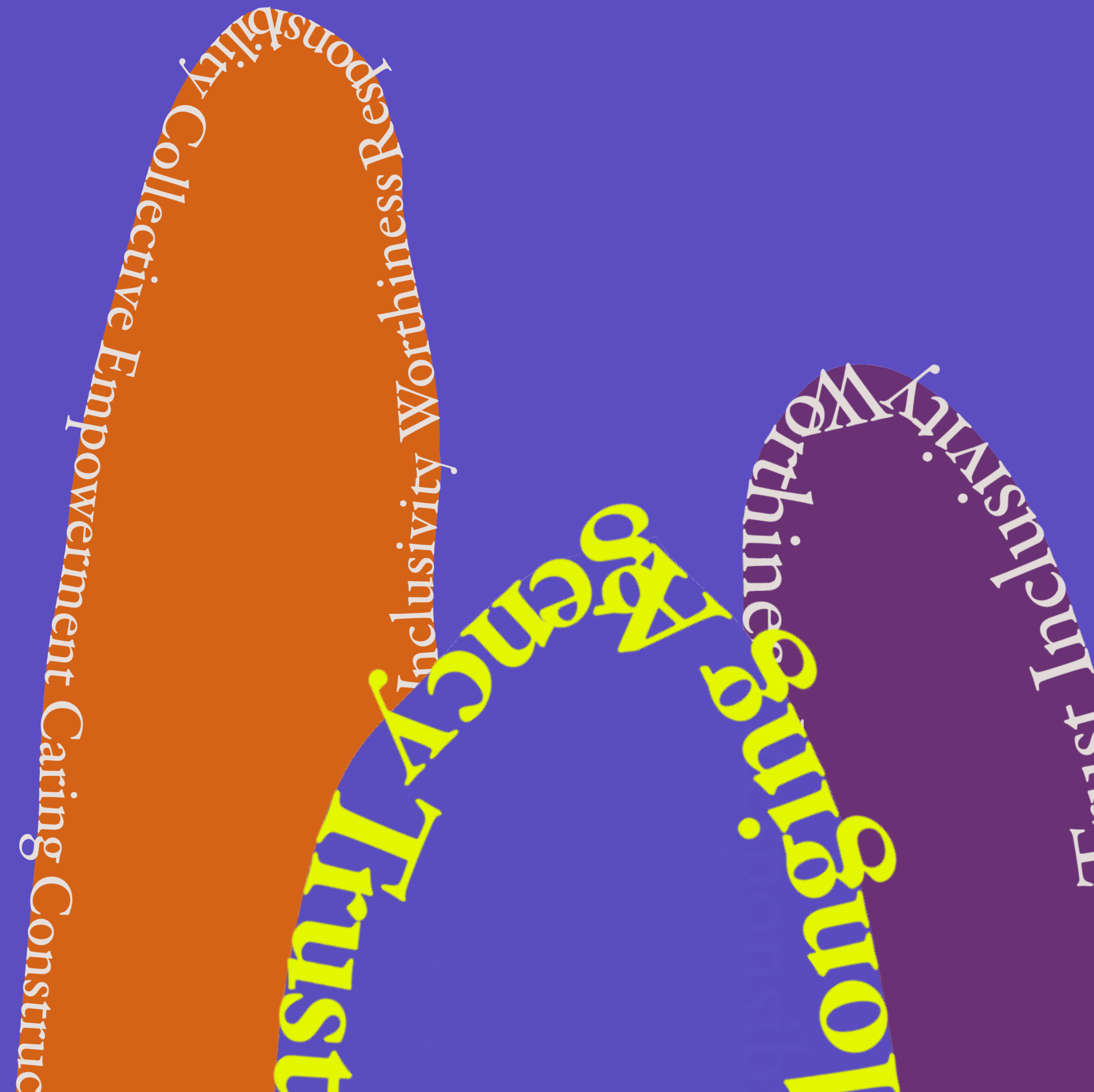
3. Po asamblėjos

Workshop "Assembling an Assembly"
3. After the assembly

Stebėsenos būdai

Ways to follow-up

- 01** Stebėsenos komitetas iš atsitiktinai atrinktų asamblėjos narių, turintis įgaliojimus stebėti įgyvendinimą
A follow-up committee
- 02** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimas per specializuotą internetinę platformą arba teisės/įstatymų projektų platformą
A dedicated online platform
- 03** Visuomeninių organizacijų įtraukimas vertinant atsaką
Involving civil society

Patarimai sėkmingam atsakui

Tips for successful follow-up

**Aiškus įsipareigojimas nuo
proceso pradžios**

Start with clear commitments

**Įtraukti pagrindinius
suinteresuotus asmenis**

Involve key stakeholders

**Suplanuoti, koks bus atsako
procesas**

Develop a follow-up plan

**Pasirinkti tinkamą laiką
sprendimų priėmimo procese**

Integrate with policy cycles

**Sukurti aiškias sistemas
įgyvendinimo stebėsenai**

Monitoring and accountability

**Reguliariai informuoti apie
rekomendacijų įgyvendinimą**

Maintain communication

Deliberation Equity

Just Inclusive

nsibil

cy Delik

Equity Participation Pec

Daugiau nei vienkartiniai procesai – naujos demokratinės institucijos

*Beyond one-off processes, building
new democratic institutions*

Caring Constructive
Deliberation Participation

Agency Trust
Worthiness Responsibility

Active Democracy
Deliberation Caring Constructive

People Caring
Constructive Democracy
Deliberation Equitable

Strategijos sisteminiam pokyčiams

Strategies for institutionalisation

Veikimo modelis
Institutional design

Koks sisteminis asamblėjų pritaikymo modelis tikėtų labiausiai?

Teisinė bazė
Legal framework

Kokie įstatymai ar sistemos padėtų lengviau vykdyti demokratinę loteriją, kompensuoti dalyviams už jų laiką, suteikti prasmingą mandatą?

Kompetencija
Capacity

Kaip užtikrinti institucinę atmintį apie piliečių asamblėjų organizavimą?

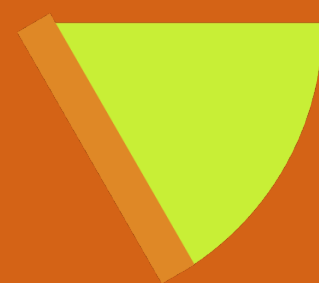
Biudžetas
Funding

Iš kur gauti biudžetą ir kitus resursus, skirtus piliečių asamblėjoms?

Agency Trust

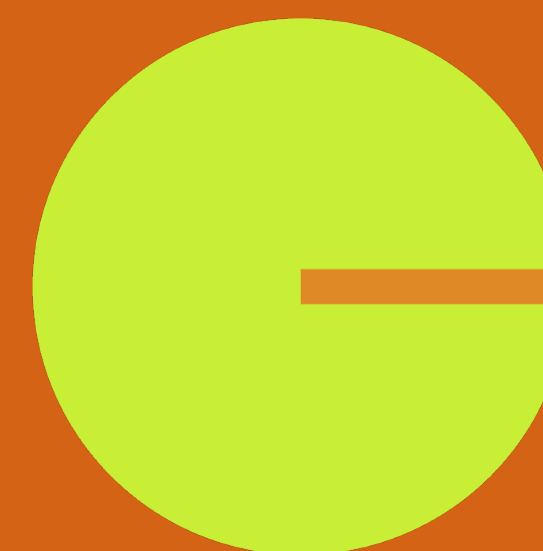
Darbas grupēse

Group work

Rekomendaciju
perdavimas ir
igyvendinimas

*Delivering and
implementing
recommendations*

Būdai naudoti
asamblējas
sistemingai

*Institutionalising
deliberation*

Naudingi resursai

Resources

1. **DemocracyNext Assembling an Assembly Guide** <https://assemblyguide.demnext.org/>
2. **OECD Deliberative Democracy Toolbox** https://www.oecd.org/en/publications/innovative-citizen-participation-and-new-democratic-institutions_339306da-en.html
3. **Birmingham Museums Trust Citizens' Assembly Report** <https://sharedfuturecic.org.uk/reports/birmingham-museums-citizens-jury/>
4. **Democratising the Museum: Citizens' Assemblies in Bonn and Dresden** <https://www.demnext.org/projects/democratising-cultural-institutions>

st Inclusivity Worthiness Responsibility Collective Empowerment Caring Constructive Democracy Deliberative

Ačiū!
Thank you!

Responsibility Collective Empowerment
Inclusivity Worthiness

Agency Trust
Agency Trust

Worthiness Respons
Agency Trust Inclusivity

ty Collective Empowerment Caring Construct

Daugiau apie lektorę: <https://cesnulaityte.com>

Skaidrių dizainą sukūrė [Julija Česnulaitytė](#).

Turinys dalinai remiasi [DemocracyNext](#)
[Assembling an Assembly Guide](#) medžiaga.